

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 20 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності _____ 071 «Облік та оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою професійного/наукового спрямування
_____ Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на прикладі КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»

Виконавець:

студентка 6 курсу бзф1м групи
Центр заочної та вечірньої форми навчання
Сомар Ліна Павліна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Добрунік Тетяна Пилипівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ	6
1.1. Економічна сутність лікарських засобів та медичних виробів	6
1.2. Порядок документального оформлення та відображення інформації про постачання лікарських засобів та медичних виробів на підприємстві	12
1.3. Оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів: міжнародна практика	22
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ	26
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»	26
2.2. Особливості обліку та оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»	35
2.3. Напрями удосконалення обліку операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я	45
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ, АУДИТ І МОДЕЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ У ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	50
3.1. Оцінка фінансового стану КНП ММР «ЦПМСД №5»	50
3.2. Аудит обліку лікарських засобів та медичних виробів на досліджуваному підприємстві	61
3.3. Економіко-математичне моделювання показників фінансового результату на КНП ММР «ЦПМСД №5»	64
ВИСНОВКИ.....	72
Список використаних джерел.....	77
Додатки.....	83

ВСТУП

Актуальність теми. Охорона здоров'я є однією з найважливіших і водночас найбільш ресурсоемних галузей економіки, яка потребує значних фінансових, матеріальних та трудових ресурсів для ефективного функціонування. Зокрема, медичні заклади, які виконують ключову роль у забезпеченні населення медичними послугами, постійно стикаються з проблемами обмеженого фінансування, дефіцитом лікарських засобів і медичних виробів. Це створює серйозні виклики для їх бухгалтерського обліку та податкового адміністрування, адже ці підприємства мають виконувати не лише функцію надання медичних послуг, а й ефективно управляти закупівлею та обліком медикаментів і обладнання.

Незважаючи на важливість цього питання, в Україні досі спостерігається недостатня урегульованість облікових і податкових процедур у сфері постачання лікарських засобів і медичних виробів в заклади охорони здоров'я. Водночас відсутність узгоджених підходів до їх обліку та контролю за використанням бюджетних коштів може призводити до неефективного витрачання ресурсів і, як наслідок, до зниження якості медичних послуг, що надаються населенню.

На сьогоднішній день комунальні некомерційні підприємства, які займаються постачанням лікарських засобів і медичних виробів, стикаються з низкою проблем у сфері обліку та оподаткування. Це зумовлено, зокрема, відсутністю єдиного підходу до обліку та недостатньою методологічною базою, що в свою чергу ускладнює контроль за використанням коштів і підвищує ризик порушення податкових норм.

Наразі, організація бухгалтерського обліку і оподаткування у комунальних медичних закладах є предметом наукових досліджень багатьох вчених, серед яких можна виділити роботи таких авторів, як Атамас О.П., Безкоровайна Л.В., Бутинець Ф.Ф., Винниченко Н.В., Гура Н.О., Дідик А.М., Левченко Н.В., Лубенченко О.Е., Поліщук О.Т., Самофалов Д.О., Шендригоренко М.Т. та інших. Однак, незважаючи на значний внесок у вивчення проблеми обліку та оподаткування в цій сфері, багато аспектів цього питання ще потребують детального аналізу. У зв'язку з цим особливу увагу необхідно приділити розробці рекомендацій для вдосконалення облікових і

податкових процесів, що дозволить покращити ефективність використання бюджетних коштів і забезпечити більш високий рівень медичних послуг.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є виявлення та дослідження теоретичних та практичних аспектів обліку і оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів, а також аналіз проблем, що виникають у цій сфері, та розробка практичних рекомендацій щодо їх вирішення.

Для досягнення поставленої мети в роботі були визначені наступні **завдання**:

- висвітлити економічну сутність операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів;
- визначити порядок документального оформлення та відображення інформації про постачання лікарських засобів та медичних виробів на підприємстві;
- дослідити міжнародну практику оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів;
- розкрити загальну організаційно-економічну характеристику КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»;
- проаналізувати особливості обліку та оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»;
- навести напрями удосконалення обліку операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я;
- оцінити фінансовий стан КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»;
- розкрити аудит обліку лікарських засобів та медичних виробів на досліджуваному підприємстві;
- провести економіко-статистичне моделювання показників фінансового результату.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є господарські операції та процеси пов'язані з бухгалтерським та податковим обліком операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на підприємстві. Предметом дослідження є

теоретичні та організаційно-економічні питання обліку та оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів в управлінні КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5».

Методи дослідження. Основні загальнонаукові методи дослідження, що були використані при здійсненні збору та обробки інформації, є метод індукції та дедукції, історичних та логічних підходів, оцінювання існуючої системи обліку надходження та використання лікарських засобів, аналіз контролю операцій із постачання медикаментів і медичних виробів в управлінні підприємством, а також розробка пропозицій щодо їх удосконалення.

Під час аналізу обліку та оподаткування операцій із постачання лікарських засобів і медичних виробів було застосовано низку методів дослідження, серед яких основними були аналіз наукової літератури, порівняльний аналіз, а також методи вибіркового спостереження, анкетування та інтерв'ювання фахівців у галузі бухгалтерського обліку та податкового адміністрування.

Інформаційна база дослідження. Інформаційна база дослідження складається із чинного законодавства України, вітчизняних та зарубіжних джерел економічної інформації, нормативних актів з питань обліку та оподаткування операцій із постачання лікарських засобів і медичних виробів на підприємстві, загальних положень, електронних ресурсів, статуту, фінансової звітності досліджуваного підприємства та інших документів КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5».

Структура та обсяг роботи. Робота складається з змісту, вступу, основної частини поділеної на розділи та підрозділи, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальна кількість сторінок основного тексту – 74, кількість додатків – 10, кількість таблиць – 26, кількість рисунків – 8, кількість використаних джерел – 45.

Публікації та апробація результатів дослідження.

РОЗДІЛ 1. ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ

1.1. Економічна сутність лікарських засобів та медичних виробів

Ринок медичних послуг є важливою складовою національної економіки, яка має значний вплив на підтримку здоров'я населення, розвитку інновацій у медичній сфері та забезпеченні соціальної стабільності. Цей ринок охоплює широкий спектр послуг, спрямованих на профілактику, діагностику, лікування та відновлення здоров'я пацієнтів. Сфера медичних послуг охоплює лікарське обслуговування, санаторно-курортне лікування, діагностичні процедури, профілактичні програми, а також забезпечення пацієнтів лікарськими засобами та медичними виробами. У сучасних умовах економіка охорони здоров'я все більше інтегрується з глобальним ринком, що стимулює впровадження нових технологій, зокрема цифрових інструментів, та розширює доступ до якісних послуг у сфері медицини.

В економічній літературі поняття «ринок медичних послуг» інтерпретується по-різному. Найпоширеніше визначення розглядає ринок медичних послуг як спосіб організації та функціонування системи охорони здоров'я, який сприяє економічним зв'язкам між різними учасниками (продавцями, покупцями, посередниками) у процесі купівлі-продажу медичних послуг. Ці зв'язки формуються не лише на основі медичних, а й економічних інтересів. З погляду інституціонального підходу, ринок медичних послуг є економічним інститутом, що включає систему взаємопов'язаних ринкових правил поведінки та є складовою ширшої соціальної системи, якою є система охорони здоров'я.

Посилаючись на наукові дослідження різних фахівців у цій галузі, слід зазначити, що питання сутності ринку медичних послуг викликає значний інтерес у науковому середовищі. На сьогодні цьому аспекту приділяється чимала увага, однак, єдиного загальновизнаного визначення «ринок медичних послуг» у літературі поки що немає. Різні дослідники пропонують власні інтерпретації цього поняття, які, хоча й відрізняються за формулюванням, зберігають його ключову сутність.

На думку В.М. Панасюк ринок медичних послуг – це комплекс медичних технологій, обладнання, організаційних методів у сфері медицини, а також фармакологічних продуктів, що функціонують у середовищі конкурентної економіки [7].

О.П. Атамас вважає що ринок медичних послуг – це система взаємодії між окремими суб'єктами господарювання, які приймають рішення самостійно [1].

Відповідно до визначення В. І. Гончара, ринок медичних послуг є системою, що об'єднує покупців і продавців таких послуг, між якими встановлюються економічні відносини. У процесі цих взаємодій формуються ключові елементи ринкової системи: попит, пропозиція та ціна на медичні послуги. Особливістю цього ринку є виникнення економічних зв'язків між постачальниками послуг охорони здоров'я, що стимулює конкуренцію. Така динаміка сприяє розширенню обсягів виробництва і збільшенню кількості наданих медичних послуг. [10].

На думку Л.Л. Гевлича поняття «ринок медичних послуг» включає в себе сучасні медичні технології, обладнання, методи організації медичної практики та фармакологічні засоби, що функціонують у конкурентному середовищі [8]. Однак О.Т. Поліщук визначає це ж поняття як сукупність наявних і можливих виробників і споживачів медичних послуг [30].

Ю.С. Синиця вважає, що «ринок медичних послуг» – це ринок, ключовою особливістю якого є його соціальна орієнтація, де отримання максимального прибутку не може бути головною метою при наданні професійних медичних послуг. Продуктом на цьому ринку виступає медична послуга, яка є специфічною формою діяльності, спрямованої не на створення матеріальних благ, а на досягнення конкретного корисного ефекту для людини [41].

Аналізуючи одне й те саме поняття від різних авторів, можна зробити висновок, що «ринок медичних послуг» можна описати як систему економічних взаємин, що формуються між виробниками та споживачами медичних послуг, яка об'єднує медичні технології, обладнання, методи організації медичної діяльності та фармакологічні засоби. Цей ринок функціонує в конкурентному середовищі, де формуються попит, пропозиція та ціни, а також створюються умови для взаємодії між

господарськими суб'єктами, що сприяє розвитку галузі, посиленню конкуренції та розширенню обсягів надання медичних послуг.

У рамках ринку медичних послуг лікарські засоби та медичні вироби займають особливе місце, адже їхня доступність і якість прямо впливають на ефективність лікування та рівень задоволення пацієнтів.

Згідно із Законом України «Про лікарські засоби», лікарські засоби визначаються як речовини або їх комбінації, що включають один чи кілька активних фармацевтичних інгредієнтів та допоміжні компоненти, які мають властивості для застосування в лікуванні чи профілактиці захворювань у людей. Окрім цього, лікарські засоби можуть використовуватися для запобігання вагітності, відновлення, корекції або зміни фізіологічних функцій людського організму за допомогою фармакологічної, імунологічної або метаболічної дії [39].

Відповідно до Технічного регламенту щодо медичних виробів №753, медичні вироби охоплюють широкий спектр інструментів, апаратів, приладів, пристроїв, програмного забезпечення, матеріалів та інших об'єктів, які можуть застосовуватися як окремо, так і в комбінації з іншими засобами. Особливістю медичних виробів є їхнє призначення, яке включає діагностику, профілактику, моніторинг, лікування або полегшення перебігу захворювань, а також контроль стану організму при травмах чи інвалідності.

Крім того, вони можуть використовуватися для підтримки, модифікації або заміни анатомічних структур, фізіологічних процесів і для контролю за заплідненням. Важливо зазначити, що основний вплив медичного виробу на організм людини досягається не фармакологічними, імунологічними чи метаболічними методами, хоча ці методи можуть підтримувати його функціонування. [38].

Ринок лікарських засобів та медичних виробів є однією з найбільш динамічних та регульованих частин ринку медичних послуг. Його розвиток залежить від різноманітних факторів: технологічного прогресу, інновацій, соціально-демографічних змін, політики державного регулювання та міжнародної кооперації. Однак, незважаючи на те, що лікарські засоби та медичні вироби є взаємодоповнюючими категоріями, вони мають свої специфічні економічні

особливості та відмінності, які обумовлюють підходи до їх виробництва, регулювання та розповсюдження на ринку [19].

Основні відмінності між лікарськими засобами та медичними виробами наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Відмінності між лікарськими засобами та медичними виробами

№	Ознака	Лікарські засоби	Медичні вироби
1	2	3	4
1	Нормативна база	Закон України «Про лікарські засоби»	Технічний регламент №753; Технічний регламент №754; Технічний регламент №755.
2	Поняття	Речовина або комбінація речовин, що має терапевтичні або профілактичні властивості та використовується для лікування, профілактики або діагностики захворювань у людини. Лікарський засіб може також бути призначений для відновлення, зміни або корекції фізіологічних функцій організму завдяки фармакологічній, імунологічній або метаболічній дії.	Будь-який інструмент, прилад, апарат, пристрій, матеріал або програмне забезпечення, що використовується окремо або в комбінації з іншими, для діагностики, профілактики, моніторингу, лікування чи полегшення перебігу захворювань, травм або інвалідності. Він також може застосовуватися для підтримки чи заміни анатомічних структур або фізіологічних функцій, а також для контролю процесу запліднення. Основний вплив медичного виробу на організм не досягається фармакологічними, імунологічними чи метаболічними методами, хоча вони можуть сприяти його дії.
3	Різновид	1. Активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ) – окремі діючі речовини, що забезпечують лікувальний ефект у складі готового препарату. 2. Продукція «in bulk» – проміжний продукт, який пройшов усі етапи технологічного процесу, за винятком фасування, пакування та маркування. Використовується для подальшого виробництва готових лікарських засобів. 3. Готові лікарські засоби – кінцеві лікарські препарати, які вже пройшли всі етапи виробництва і готові до використання. 4. Гомеопатичні засоби – препарати, виготовлені за	1. Лабораторні реактиви (реагенти) – хімічні сполуки для проведення лабораторних досліджень. 2. Перев'язувальні та шовні матеріали – засоби для обробки ран та накладання швів. 3. Стоматологічні матеріали – матеріали для використання в стоматологічній практиці. Приклади: пломбувальні матеріали, стоматологічні цементи, ортодонтічні брекети. 4. Санітарно-гігієнічні вироби та матеріали – засоби для дотримання гігієни в медичних закладах. 5. Протезно-ортопедичні вироби – пристрої, що допомагають

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4
3		принципами гомеопатії, призначені для стимулювання організму до самовідновлення. Засоби для діагностики інфекційних агентів – використовуються для виявлення збудників інфекційних хвороб. 5. Засоби для боротьби зі збудниками хвороб та паразитами – препарати, що знищують патогени або паразитів у тілі людини. 6. Лікарські косметичні засоби – препарати, що мають терапевтичні властивості та використовуються для косметичних цілей. Лікарські добавки до харчових продуктів – харчові домішки, які забезпечують терапевтичний ефект або сприяють профілактиці захворювань.	пацієнтам із обмеженими можливостями руху. 6. Лабораторний посуд – посуд для проведення лабораторних досліджень. 7. Окулярна оптика – засоби для корекції зору. 8. Санітарні сумки, аптечки – комплекти для надання першої медичної допомоги. 9. Клінічні вироби з гуми, полімеру та інших матеріалів – вироби з різних матеріалів для використання в медичних цілях. 10. Інші прилади та обладнання – медичні пристрої, що застосовуються для діагностики або лікування.
4	Об'єкт обліку	Виробничі запаси	Виробничі запаси, малоцінні необоротні матеріальні активи, малоцінні швидкозношувані предмети, основні засоби
5	Реєстри	Державний реєстр лікарських засобів	Реєстр відсутній, використовується оцінка відповідності технічним регламентам

Джерело: складено автором за матеріалами [21, 38, 39]

Лікарські засоби в бухгалтерському обліку, як правило, класифікуються як оборотні активи. Це пов'язано з їх природою та призначенням. Однак медичні вироби в нормативних документах часто мають різні класифікації залежно від їх функціонального призначення, вартості, строку експлуатації та інших ознак.

Згідно з пунктом 2 Методичних рекомендацій №635, медичні вироби загалом відносять до запасів і для їх обліку рекомендують використовувати Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» та Методрекомендації з обліку запасів [29]. У рамках цього підходу до запасів включають предмети, що плануються для швидкого використання у діяльності підприємства або установи [21].

Однак багато медичних виробів, таких як обладнання, апарати, пристрої тощо, не є запасами в традиційному розумінні і зазвичай класифікуються як необоротні

активи, оскільки вони мають тривалий термін служби і не призначені для одноразового або швидкого використання. Їх облік повинен базуватися на їхній природі та передбачуваному використанні.

Відповідно до Технічного регламенту №753, медичні вироби можна поділити на різні категорії активів [38]:

Виробничі запаси – включають витратні матеріали або запасні частини для медичних приладів, які мають короткий термін служби і швидко споживаються у процесі діяльності. До цієї категорії належать такі позиції, як калібратори, контрольні матеріали для лабораторних аналізів, витратні матеріали для визначення груп крові, тестування на гепатити чи ВІЛ, хірургічні шовні матеріали, антисептичні розчини, перев'язувальні матеріали, одноразові рукавички, шприци, контейнери для збору біоматеріалів і засоби догляду за медичним обладнанням.

Малоцінні швидкозношувані предмети – це, зазвичай, медичні вироби, які швидко втрачають свою корисність, часто через інтенсивне використання. До них відносяться: вата, марля, бинти, медичні халати, гумові рукавички, медичні головні убори, компресійні вироби, шприци, маркери та етикетки для позначення медичних зразків, фіксатори та стрічки для кріплення катетерів та багато іншого.

Малоцінні необоротні матеріальні активи та основні засоби – до них відносяться медичні вироби, які мають триваліший термін служби, враховуються на балансі як необоротні активи. До них відносяться: стоматологічні крісла, операційні столи, ультрафіолетові лампи, стаціонарні апарати УЗД, мікроскопи, апарати штучної вентиляції легень, дефібрилятори, фізіотерапевтичне обладнання тощо.

Економічна сутність лікарських засобів і медичних виробів є багатогранною та складною, оскільки ці елементи відіграють ключову роль у функціонуванні системи охорони здоров'я та впливають на економіку загалом. Забезпечення системного підходу до обліку, постачання та використання цих ресурсів є критично важливим для ефективної діяльності медичної галузі. Своєчасне постачання медикаментів, контроль за їх якістю та ефективністю сприяють стабільності медичних установ, підвищенню рівня надання послуг і забезпеченню розвитку галузі охорони здоров'я в умовах сучасних викликів.

1.2. Порядок документального оформлення та відображення інформації про постачання лікарських засобів та медичних виробів на підприємстві

Процес постачання медикаментів та медобладнання на підприємстві вимагає чіткого документального оформлення для забезпечення належного контролю, обліку та дотримання законодавчих вимог. Кожен етап постачання супроводжується відповідними первинними документами, які є основою для подальшого обліку. Чітке ведення облікової документації дозволяє забезпечити прозорість операцій, мінімізувати ризики податкових помилок та оптимізувати фінансові результати діяльності підприємства.

Кожен медичний заклад самостійно розробляє та впроваджує правила, що регламентують прийом, зберігання, відпуск (переміщення) і списання використаних медичних препаратів, враховуючи особливості своєї діяльності, технологічні процеси обробки облікових даних і вимоги законодавства.

У комунальних некомерційних підприємствах (далі – КНП) медикаменти приймаються та зберігаються особою, відповідальною за матеріальні цінності, з якою укладається договір про повну матеріальну відповідальність. Зазвичай цю функцію виконує головна медична сестра, яка забезпечує їх збереження та використання медикаментів відповідно до вимог відображених на рисунку 1.1.

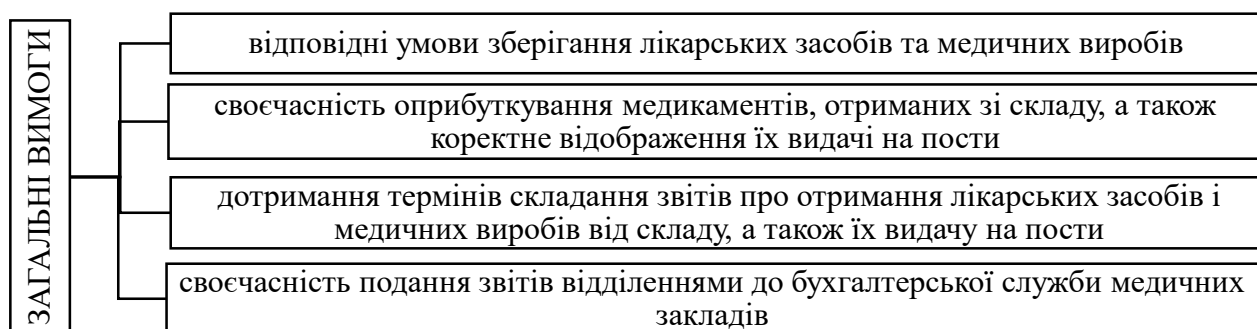

Рис. 1.1 Вимоги для відповідного зберігання медикаментів

Джерело: складено автором

Після отримання медикаментів відповідальна особа реєструє їх на складі, використовуючи прибуткову накладну, яка складається у трьох примірниках. Один із примірників передається до бухгалтерії для подальшого обліку, інший залишається у відповідальній особі для внутрішньої документації, а третій повертається постачальнику як підтвердження отримання товару (рис. 1.2). Така процедура гарантує прозорість обліку та мінімізує ризики втрат або зловживань під час зберігання і використання лікарських засобів.

Рис. 1.2 Документальне оформлення процесу придбання лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я

Джерело: складено автором за матеріалами [18]

Аналітичний облік медикаментів здійснюється матеріально відповідальною особою у спеціальній Книзі складського обліку лікарських засобів та медичних виробів. У цій книзі фіксується інформація про кожну позицію, зокрема назва препарату, його дозування, форма випуску (наприклад, таблетки, ампули), вид упаковки (коробки, флакони, туби), назва виробника, кількість, вартість та загальна сума.

Відпуск медикаментів зі складу до відділень здійснюється за накладною (вимогою) згідно з формою, зазначеною у додатку 2 до Методичних рекомендацій

№ 635 [21]. Накладна, яку складає старша медична сестра відділення, оформляється у двох екземплярах. Один з них містить точну кількість відпущених ліків, їхню вартість, загальну суму та підсумкові дані, що дозволяє точно зафіксувати кожну операцію. Відповідальна особа виконує відпуск медикаментів згідно з цією інформацією. Після цього один примірник накладної залишається у старшої медсестри, а інший — у матеріально відповідальної особи на складі.

Особа, відповідальна за матеріальні цінності заносить дані з прибуткових накладних до реєстру отриманих документів, а дані з видаткових накладних (вимог) — до реєстру виданих накладних (вимог) [21].

Обидва реєстри оформлюються у двох примірниках і передаються до бухгалтерії не пізніше першого числа місяця, наступного за звітним періодом. Один примірник реєстру, разом із підшитими накладними, залишається в бухгалтерії КНП, а другий примірник, на якому бухгалтер ставить відмітку про прийняття, повертається на склад до особи, відповідальної за матеріальні цінності. До другого числа наступного місяця ця особа повинна скласти та подати до бухгалтерії медичного закладу звіт про надходження та витрати лікарських засобів (рис. 1.3).

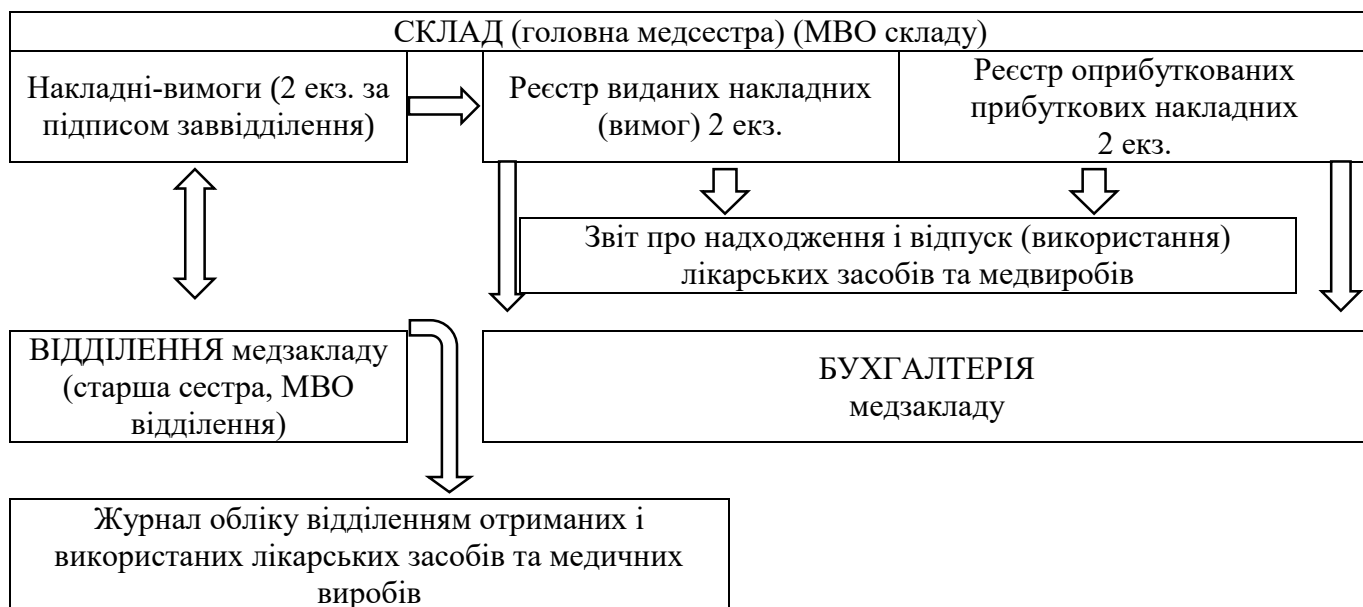

Рис. 1.3 Документальне оформлення процесу видачі лікарських засобів і медичних виробів у відділення

Джерело: [18]

У закладах охорони здоров'я ведеться облік надходження та використання медикаментів за допомогою Журналу обліку отриманих і використаних мед. виробів. Цей журнал є основним документом для контролю за лікарськими засобами, що надходять і використовуються в медичному закладі. Для окремих груп, таких як наркотичні речовини, спирт, отруйні лікарські засоби та перев'язувальні матеріали, передбачено окремі спеціалізовані книги обліку.

Відповідальність за належне зберігання медикаментів у відділеннях покладається на старшу медичну сестру, яка має забезпечувати дотримання санітарних норм та інструкцій щодо умов зберігання. Вона повинна контролювати, щоб медикаменти зберігались у належних умовах та відповідали встановленим нормам.

Бухгалтерія також здійснює контроль за дотриманням правил обліку на складах і в інших місцях зберігання медикаментів. Перевірка правильності оформлення первинних документів покладається на відповідальність бухгалтера, що фіксують рух медикаментів, і має право відхиляти документи, якщо вони не відповідають законодавчим вимогам.

Фінансування більшості закладів охорони здоров'я здійснюється через Національну службу здоров'я України (НСЗУ), що дозволяє їм реалізовувати різні програми. Окрім цього, медичні заклади отримують благодійні внески, гуманітарну допомогу, а також можуть отримувати доходи від таких видів діяльності, як оренда основних засобів, продаж надлишкових активів чи розміщення вільних коштів на депозитах.

Кожен із цих джерел надходжень медикаментів та медичних виробів має особливості у бухгалтерському обліку, що впливає і на порядок обліку вибуття таких активів. Бюджетні кошти, виділені на закупівлю медикаментів, обліковуються на субрахунку 482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів». Якщо медичні заклади отримують благодійну чи гуманітарну допомогу для конкретних цілей, вона обліковується на субрахунку 483 «Благодійна допомога». У разі, якщо благодійні внески, використані для закупівлі медикаментів, не мали цільового призначення на момент їх отримання, вони визнаються доходом установи і відображаються на

субрахунку 718 «Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів» [35]. Джерела отримання медикаментів закладами охорони здоров'я наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Джерела отримання лікарських засобів та медичних виробів

№	Ознака	Класифікація	Приклад
1	2	3	4
1	Придбання	Бюджетні кошти	– місцевий бюджет – державний бюджет
		Власні кошти	– фінансування від НСЗУ – оплата послуг від пацієнтів – дохід від іншої господарської діяльності
		Благодійні внески	– юридичні особи – фізичні особи
		Кошти від гуманітарної допомоги	– гуманітарна допомога державних та міжнародних організацій
2	Безкоштовне отримання	Шляхом централізованого постачання	
		Шляхом внутрішньовідомчого передання	
		Від благодійних організацій	
		Гуманітарна допомога державних та міжнародних організацій	

Джерело: складено автором за матеріалами [3]

Витрати на медикаменти в системі охорони здоров'я належать до категорії поточних витрат. Якщо ці витрати можна віднести до конкретних медичних послуг, вони класифікуються як прямі витрати [36]. Таким чином, медикаменти можна зарахувати до прямих матеріальних витрат. Проте, якщо лікарські засоби використовуються для загальних потреб відділення і не можуть бути прив'язані до певних медичних послуг, їх варто включати до складу загальновиробничих витрат.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», витрати повинні обліковуватися за напрямками їх використання, а не за джерелами фінансування. Отже, витрати на медикаменти мають бути записані на рахунках 23 «Виробництво» або 91 «Загальновиробничі витрати», незалежно від того, чи були ці препарати придбані за кошти медичного закладу або отримані через цільове фінансування [36]. Для підвищення точності обліку доцільно вести аналітичний облік медикаментів за їх джерелами надходження.

Це дозволяє чітко визначити витрати, пов'язані з наданням медичних послуг, та забезпечує доступ до детальної інформації щодо фінансування, що важливо для ефективного планування і складання звітності в медичному закладі.

Правильний облік лікарських засобів та медичних виробів має ключове значення для установ, що працюють у медичній сфері. Це забезпечує ефективний контроль запасів, наявності необхідних матеріалів та оптимальне управління витратами. Лікарські засоби та медичні вироби використовуються на різних етапах медичного процесу, тому їх облік слід організувати залежно від конкретної мети використання чи виготовлення.

Лікарські засоби та медичні вироби можна поділити на різні категорії, кожна з яких займає своє місце в системі обліку відповідно до стадії використання або процесу виготовлення. У таблиці 1.3 подано детальну інформацію про особливості класифікації медикаментів та медичних виробів, що використовується в обліковій системі медичних закладів.

Таблиця 1.3

Класифікація обліку лікарських засобів та медичних виробів

№	Класифікація	Рахунок бухгалтерського обліку	Приклад
1	2	3	4
1	Сировина та матеріали для забезпечення основної діяльності	201 «Сировина і матеріали»	До цієї категорії відносяться всі матеріали, які використовуються для забезпечення стабільної роботи медичної установи чи іншої організації державного сектору (наприклад, для використання в процесі лікування пацієнтів або проведення досліджень)
2	Незавершене виробництво	23 «Виробництво»	Цей рахунок застосовується для обліку запасів крові, її компонентів, препаратів та кровозамінників на станціях чи у відділеннях переливання крові. Він є важливим інструментом контролю за матеріалами, які ще не пройшли повний цикл обробки та не підготовлені для використання або реалізації.
3	Готова продукція	26 «Готова продукція»	Завершальний етап виробничого процесу, на якому продукція стає готовою для передачі в користування або для реалізації. Це можуть бути препарати, отримані в результаті обробки крові чи її компонентів на станціях переливання крові.

Джерело: складено автором за матеріалами [21, 28]

Існує Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291, яка забезпечує єдину форму та однорідне відображення господарських операцій на відповідних синтетичних рахунках та субрахунках. Вона містить опис синтетичних рахунків і субрахунків, вказує їх призначення та наводить загальну схему обліку і групування господарських операцій, включаючи кореспонденцію рахунків першого порядку [13].

Пропонуємо розглянути облік операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на прикладі типових операцій відображених в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Облік лікарських засобів та медичних виробів

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Оприбутковано лікарські засоби	201.1	631
2	Відображено ПК з ПДВ	641	631
3	Сплачено заборгованість	631	311
4	Нараховано ПЗ з ПДВ	201.1	641
5	Отримано гуманітарну допомогу у формі лікарських засобів	201.2	483
6	Отримано лікарські засоби від Міністерства охорони здоров'я	201.3	484
7	Використано лікарські засоби придбані за власні кошти (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат лише рахунки 9 класу)	23	201.1
8	Використано лікарські засоби придбані за власні кошти (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат одночасно рахунки 8 та 9 класу)	801	201.1
		23	801
9	Використано лікарські засоби придбані за кошти, які надійшли як гуманітарна допомога (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат лише рахунки 9 класу)	23	201.2
10	Використано лікарські засоби придбані за кошти, які надійшли як гуманітарна допомога (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат одночасно рахунки 8 та 9 класу)	801	201.2
		23	801
11	Визнано дохід від отриманої гуманітарної допомоги	483	718
12	Використано лікарські засоби які надійшли від Міністерства охорони здоров'я (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат лише рахунки 9 класу)	23	201.3

Продовження табл. 1.4

1	2	3	4
13	Використано лікарські засоби які надійшли від Міністерства охорони здоров'я (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат одночасно рахунки 8 та 9 класу)	801	201.3
		23	801
14	Визнано дохід від цільового фінансування	484	718

Джерело: складено автором за матеріалами [2, 7]

Лікарські засоби, які більше не можуть бути використані поділяються на:

- неякісні препарати, зокрема ті, що мають прострочений термін придатності;
- незареєстровані лікарські засоби, за винятком випадків, визначених законодавством України;
- фальсифіковані препарати.

Неякісні лікарські засоби – це препарати, які не відповідають встановленим стандартам якості, визначеним у нормативних документах, або ж зазнали механічного, хімічного, фізичного, біологічного чи іншого шкідливого впливу, що робить їх невідповідними для подальшого використання. Також до цієї категорії належать медикаменти з простроченим терміном придатності.

Препарати, визнані непридатними для використання, повинні бути вилучені з обігу. Це рішення має бути підтверджене відповідним державним контролюючим органом або матеріально відповідальною особою медичного закладу, яка займається обігом лікарських засобів. Після цього складається Акт про виявлення непридатних медикаментів, що засвідчує їх статус як непридатних для подальшого використання [2]. Такі препарати класифікуються як відходи та повинні бути передані на утилізацію або знешкодження до ліцензованих організацій, які мають відповідні дозволи для проведення цієї діяльності. Якщо це передбачено договором, лікарські засоби можуть бути передані через постачальників.

У бухгалтерському обліку медикаменти, що стали непридатними, списуються на субрахунок 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей». Витрати, пов'язані з утилізацією або знешкодженням таких препаратів, повинні відображатися на

субрахунку 949 «Інші витрати операційної діяльності». Такий підхід дозволяє забезпечити належний облік і контроль за втратами, що виникають через псування медикаментів, а також відслідковувати процес їх вилучення з обігу та утилізації.

Приклад обліку непридатних лікарських засобів наведений в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Облік списання непридатних лікарських засобів та медичних виробів

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Списано вартість лікарських засобів, строк придатності яких минув (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат лише рахунки 9 класу)	947	201
2	Списано вартість лікарських засобів, строк придатності яких минув (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат одночасно рахунки 8 та 9 класу)	84	201
		947	84
4	Визнано дохід від цільового фінансування	48	718
5	Відображено витрати на утилізацію лікарських засобів (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат лише рахунки 9 класу)	949	631
6	Відображено витрати на утилізацію лікарських засобів (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат одночасно рахунки 8 та 9 класу)	84	631
		949	84
7	Відображено ПК з ПДВ	641	631
8	Нараховано ПЗ з ПДВ (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат лише рахунки 9 класу)	949	641
9	Нараховано ПЗ з ПДВ (якщо медичний заклад використовує для обліку витрат одночасно рахунки 8 та 9 класу)	84	641
		949	84
10	Спалено послуги з утилізації лікарських засобів	631	311

Джерело: складено автором за даними [2]

Інвентаризація лікарських засобів та медичних виробів у комунальних некомерційних підприємствах є важливою складовою контролю за обігом медичних матеріалів. Вона проводиться відповідно до вимог Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [37]. Основною метою цієї процедури є забезпечення точності даних для складання річної фінансової звітності. Зазвичай інвентаризація проводиться в останні три місяці звітного року, але може бути необхідною й у випадку зміни матеріально відповідальних осіб.

Хоча Положення не містить конкретних вимог щодо медичних закладів, медичні заклади на свій розсуд можуть вводити додаткові заходи для підвищення контролю за лікарськими засобами та медичними виробами. Наприклад, інвентаризацію медикаментів можуть проводити щокварталу для більш ефективного моніторингу запасів. Такі вимоги можуть бути закріплені в окремому внутрішньому документі закладу – Положенні про інвентаризацію або Порядку приймання і зберігання фармацевтичної та медичної продукції, а також в наказах щодо облікової політики.

Процедури виявлення розбіжностей під час інвентаризації залишаються стандартними, як і для інших типів підприємств. Всі виявлені недостачі мають бути відшкодовані відповідальними особами згідно з чинним законодавством та внутрішніми процедурами. Така ретельність у проведенні інвентаризацій та їх належна організація є важливою складовою управління матеріальними активами медичних закладів, що дозволяє запобігати втратам та забезпечувати належне використання ресурсів.

Загалом, документальне оформлення та відображення інформації про облік ліків та медичних пристроїв в закладах охорони здоров'я повинно бути систематичним та відповідати вимогам законодавства, що регулює бухгалтерський облік та звітність.

Загальною рекомендацією є забезпечення відповідного контролю та документального оформлення всіх облікових процесів. Це забезпечить точність та достовірність фінансової звітності, а також дозволить підприємству ефективно контролювати свої запаси та вчасно реагувати на можливі проблеми.

1.3. Оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів: міжнародна практика

Оподаткування лікарських засобів і медичних виробів є важливим аспектом управління системою охорони здоров'я. Ефективна податкова політика сприяє не лише розвитку фармацевтичної галузі, але й доступності лікування для населення. У даному розділі буде проаналізовано основні аспекти оподаткування лікарських засобів і медичних виробів в Україні, виявлено проблеми, що існують у цій сфері, а також проведено порівняння з міжнародними практиками.

До товарів і послуг, що підлягають обкладенню податком на додану вартість (далі – ПДВ) за зниженою ставкою, належать:

- фармацевтична продукція, яка використовується для профілактики та лікування захворювань, а також для контрацепції та ветеринарних потреб;
- медичне обладнання, призначене для полегшення або лікування інвалідності, яке використовується виключно особисто інвалідами, а також послуги з ремонту цього обладнання [6].

В Україні лікарські засоби обкладаються податком на додану вартість, однак законодавство передбачає пільговий режим ПДВ для окремих категорій медикаментів, що знижує фінансовий тягар на підприємства. Згідно з підтвердженнями податкових органів, операції з постачання або ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та медичної техніки, що відповідають вимогам підпункту «в» пункту 193.1 статті 193 Податкового кодексу, обкладаються ПДВ за зниженою ставкою 7% [29]:

- лікарські засоби (готові препарати, продукція в оптових упаковках, активні фармацевтичні інгредієнти) повинні бути дозволені для виробництва та застосування в Україні, а також внесені до Державного реєстру лікарських засобів;
- медичні вироби повинні бути дозволеними для застосування в Україні, зареєстрованими в Державному реєстрі медичних виробів та відповідати вимогам технічних регламентів, що підтверджується відповідними сертифікатами;

– незареєстровані лікарські засоби, медичні вироби та обладнання, дозволені для клінічних випробувань, можуть бути ввезені за умови отримання дозволу від Міністерства охорони здоров'я України.

Протягом дії воєнного стану, згідно з чинним законодавством, звільняються від оподаткування ПДВ операції:

1. Ввезення на митну територію України та постачання лікарських засобів і медичних виробів. Це звільнення поширюється на товари, які призначені для використання в медичних закладах, а також для учасників війни та осіб, які беруть участь у забезпеченні національної безпеки і оборони. Крім того, звільняються від ПДВ лікарські засоби і медичні вироби, які призначені для надання медичної допомоги фізичним особам, які під час воєнного стану отримали поранення, контузії або інші ушкодження здоров'я.

2. Ввезення лікарських засобів та медичних виробів без наявності державної реєстрації та дозвільних документів, для використання в закладах охорони здоров'я, а також для учасників війни і осіб, що беруть участь у забезпеченні національної безпеки та оборони, та для тих, хто отримав поранення, контузії або інші ушкодження здоров'я. Обсяги та перелік цих товарів встановлюються Кабінетом Міністрів України [32].

Для всіх інших товарів, які можуть купувати і продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи, передбачена ставка ПДВ у розмірі 20%. Варто зазначити, що екстемпоральні лікарські засоби також підпадають під цю категорію.

Аналіз зарубіжного досвіду показує, що багато країн використовують податкові пільги для підвищення доступності фармацевтичних продуктів. У країнах з високим рівнем доходу (таких як Австралія, Японія, Республіка Корея) ліки звільнені від ПДВ. У країнах з низьким і середнім рівнем доходу податкові ставки значно варіюються – від 2,9% до 34%. Важливо зазначити, що податки на імпорт активних фармацевтичних інгредієнтів суттєво впливають на ціну готових лікарських засобів та на спроможність локального виробництва [4].

Також у більшості країн ЄС застосовуються знижені ставки ПДВ на лікарські засоби. Стандартна ставка ПДВ коливається від 17% у Люксембурзі до 27% в Угорщині. Аналіз дозволяє умовно розділити країни на три групи:

Перша група – це країни, що використовують стандартну ставку ПДВ для лікарських засобів, наприклад Норвегія, Данія, Ісландія, Німеччина, Болгарія.

Друга, найбільша група включає більше 20 країн Європейського регіону, таких як Угорщина, Фінляндія, Греція, Польща, Італія, Словенія, Латвія, Чехія, Нідерланди, Іспанія, Австрія, Словаччина, Туреччина, Швейцарія тощо, що застосовують знижену ставку для лікарських засобів (ставки можуть варіюватися від 1% у Люксембурзі до 12% в Латвії).

Третя група, до якої входять Хорватія, Франція, Великобританія, Швеція, Литва та Румунія, використовує диференційовану ставку ПДВ для рецептурних і безрецептурних лікарських засобів. Слід зауважити, що в більшості країн ЄС немає практики регулювання цін на безрецептурні лікарські засоби [25].

У США лікарські засоби зазвичай не підлягають ПДВ, але можуть обкладатися податком на продаж, який варіюється залежно від штату. Держава також пропонує податкові пільги для фармацевтичних компаній, які займаються дослідженнями та розробкою нових препаратів. Це стимулює інновації в галузі та поліпшує доступність нових ліків.

В Канаді лікарські засоби також підлягають оподаткуванню, але для основних медичних товарів встановлено знижені ставки або звільнення від податків. Це дозволяє зменшити фінансове навантаження на споживачів і сприяє підвищенню доступності медичних препаратів.

Оподаткування лікарських засобів і медичних виробів в Україні є важливим аспектом, що безпосередньо впливає на доступність медичних послуг для населення. Застосування зниженої ставки ПДВ є позитивним кроком, але проблеми, пов'язані з невизначеністю законодавства, високими податками на імпорт і нерегульованістю ринку, потребують вирішення.

Вивчення міжнародного досвіду показує, що країни з різним рівнем доходу застосовують різні підходи до оподаткування лікарських засобів, які можуть

слугувати прикладом для України. Для підвищення доступності лікарських засобів Україні необхідно розробити чітку та стабільну податкову політику, спростити процедури ввезення та сертифікації лікарських засобів, а також вивчити практики регулювання цін на безрецептурні препарати в інших країнах [23].

Таким чином, оптимізація системи оподаткування лікарських засобів і медичних виробів в Україні може суттєво підвищити якість медичного обслуговування та забезпечити доступність необхідних ліків для населення.

Висновки до розділу 1. У розділі було розглянуто теоретичні аспекти постачання лікарських засобів та медичних виробів, що є ключовим елементом функціонування ринку медичних послуг. Лікарські засоби та медичні вироби мають визначальну роль у забезпеченні ефективності медичного обслуговування, що зумовлює необхідність їх ретельного нормативного регулювання та організації обліку.

Досліджено економічну сутність операцій з постачання, яка включає особливості документального оформлення, бухгалтерського обліку та управління. Встановлено, що чітка система первинної документації дозволяє підвищити прозорість операцій, знизити ризики податкових помилок та сприяє оптимізації фінансових показників підприємств.

Проаналізовано міжнародну практику оподаткування операцій із постачання лікарських засобів та медичних виробів. Виявлено, що пільгові ставки ПДВ є ефективним інструментом для зниження фінансового навантаження на споживачів, однак потребують удосконалення в українському контексті. Рекомендації щодо вдосконалення податкової політики включають спрощення процедури імпорту та сертифікації, диференціацію ПДВ і регулювання цін, що сприятиме покращенню доступності ліків та підвищенню якості медичного обслуговування.

Таким чином, розділ закладає теоретичну основу для подальшого аналізу практичних аспектів постачання лікарських засобів та медичних виробів, акцентуючи увагу на важливості вдосконалення законодавчого регулювання, обліку та податкової політики у цій сфері.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»

Суб'єктом дослідження даної кваліфікаційної роботи є Комунальне некомерційне підприємство Миколаївської міської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5» (далі КНП ММР «ЦПМСД №5»), яке згідно з свідоцтвом про державну реєстрацію юридичної особи та випискою з Єдиного державного реєстру зареєстрована 30.10.2007 року, код ЄДРПОУ – 35512883.

Організаційно-правова форма: комунальне підприємство.

Наразі виконуючим обов'язки начальника є лікар загальної практики-сімейний лікар Петрова Ганна Володимирівна. Розмір статутного капіталу (пайового фонду) складає 8 056 920,00 грн.

Юридична адреса КНП ММР «ЦПМСД №5»: Україна, 54000, Миколаївська область, місто Миколаїв, Інгульський район, вулиця Ігоря Бедзая, будинок 78.

Основним напрямом діяльності комунального підприємства є надання медичних послуг населенню. Медичний заклад надає послуги відповідно до зареєстрованих кодів КВЕД, а саме – код 86.10 «Діяльність лікарняних закладів».

Основна діяльність установи охоплює наступні аспекти:

1. Надання первинної медичної допомоги: комплекс заходів, спрямованих на профілактику, діагностику та лікування найбільш поширених захворювань. До первинної допомоги відносяться огляди, консультації, базова діагностика, лікування легких і середньотяжких станів.

2. Амбулаторне обслуговування пацієнтів: лікарі загальної практики або сімейні лікарі надають консультації в амбулаторних умовах або вдома, якщо пацієнт не може самостійно прибути до медичного закладу.

3. Профілактичні заходи: включає організацію профілактичних огледів, вакцинації та проведення санітарно-освітньої роботи серед населення для запобігання хворобам та їх ускладненням.

4. Контроль за станом хронічних пацієнтів: забезпечення постійного медичного нагляду за пацієнтами з хронічними захворюваннями, такими як цукровий діабет, гіпертонія, астма тощо, з метою профілактики загострень і ускладнень.

5. Невідкладна медична допомога: центр надає невідкладну допомогу пацієнтам у випадках гострих станів або загострень хронічних захворювань, що не потребують госпіталізації.

6. Направлення на спеціалізоване лікування: у випадку необхідності пацієнтів направляють до вузькопрофільних спеціалістів або стаціонарних відділень для подальшого обстеження та лікування.

Заклад обслуговує 66 094 жителів, з яких 11 880 – діти, надаючи первинну медико-санітарну допомогу. Окрім цього, пацієнти мають доступ до обстежень у клініко-діагностичній лабораторії та кабінеті ультразвукової діагностики.

Центр співпрацює з медичними закладами вторинного та третинного рівня, а також із приватними медичними установами.

З 1 січня 2019 року КНП уклало договір з Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) на надання медичних послуг на первинному рівні в рамках програми медичних гарантій.

У своїй діяльності підприємство керується законодавством України, національними стандартами обліку та звітності, внутрішніми правилами, процедурами, регламентами, іншими локальними правовими актами підприємства та Статутом, який складається з десяти розділів та включає в себе:

- загальні положення;
- мета та предмет діяльності;
- правовий статус;
- майно та фінансування;
- права та обов'язки;

- управління підприємством;
- повноваження трудового колективу;
- контроль за діяльністю;
- припинення діяльності;
- порядок внесення змін до статуту;
- прикінцеві положення.

Середньооблікова чисельність працівників підприємства становить 116 осіб, з яких 3 є бухгалтерами, а також решта – лікарі, медичні сестри, лаборанти, медичні реєстратори, прибиральники та адміністративний персонал.

Рисунок 2.1. наочно демонструє організаційну структуру КНП ММР «ЦПМСД №5», яка дозволяє ілюструвати розподіл обов’язків та повноважень всередині компанії.

Рис. 2.1. Організаційна структура підприємства

Джерело: складено автором за матеріалами підприємства

Із представленої на рис. 2.1 схеми можна зрозуміти, що в КНП ММР «ЦПМСД №5» використовується лінійно-організаційна структура, яка включає кілька відділів,

таких як амбулаторія, клініко-діагностична лабораторія, бухгалтерія, фінансово-плановий відділ, відділ кадрів та відділ матеріально-технічного забезпечення.

Ведення бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку на КНП ММР «ЦПМСД №5» зосереджено у підрозділі бухгалтерії.

Головний бухгалтер, який є частиною бухгалтерії медичного закладу, несе відповідальність за організацію та складання внутрішньої, фінансової та податкової звітності згідно з вимогами законодавства, а також за забезпечення дотримання фінансової дисципліни.

На посаді головного бухгалтера працює Кяршис Інна Юріївна, яка має понад 10 років досвіду в сфері бухгалтерії. Основні обов'язки цієї особи полягають у забезпеченні дотримання методологічних принципів бухгалтерського обліку, складанні та своєчасному поданні фінансової звітності відповідно до визначених термінів, а також в організації контролю за правильним відображенням усіх господарських операцій у бухгалтерському обліку.

У КНП ММР «ЦПМСД №5» розроблена та затверджена Облікова політика, що відповідає вимогам законодавства України про бухгалтерський облік та НП(с)БО № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Також важливо, щоб бухгалтерський та податковий облік КНП ММР «ЦПМСД №5» здійснюється відповідно до закону України від 16 липня 1999 року № 996 – XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [2].

Керівник медичного закладу та головний бухгалтер відповідають за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення дотримання законодавчих вимог під час здійснення господарських операцій.

Бухгалтерський облік в установі ведеться в автоматизованому режимі з використанням програмного забезпечення «BAS Бухгалтерія».

Особливу увагу слід приділити економічному аналізу показників КНП ММР «ЦПМСД №5», а саме розміру та структурі майна медичного закладу. У таблиці 2.1 наведена оцінка фінансового стану комунального підприємства за основними економічними показниками.

Таблиця 2.1

Оцінка фінансового стану та господарської діяльності

КНП ММР «ЦПМСД №5»

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення	
				2021-2022	2022-2023
1	2	3	4	5	6
Активи (пасиви), тис. грн	26661	36842,9	37326,2	10181,9	483,3
Необоротні активи, тис. грн	18456	17855,4	18126,1	-600,6	270,7
Оборотні активи, тис. грн	8205	18987,5	19200,1	10782,5	212,6
Власний капітал, тис. грн	15662,5	25276,8	25046,5	9614,3	-230,3
Позичковий капітал	10966,3	11565,2	12279,7	598,9	714,5
Виручка від наданих послуг, тис. грн	38476,9	45926,3	32650,4	7449,4	-13275,9
Чистий прибуток, тис. грн	6048,6	9829,5	-925,4	3780,9	-10754,9
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	130	130	117	-	-13

Джерело: складено автором за матеріалами Додатка А та Додатку Г

Аналізуючи таблицю 2.1 можна зробити висновок, що таблиця містить інформацію про майновий стан підприємства та джерела фінансування, які використовуються для формування основних засобів та оборотних активів. Майновий стан підприємства визначається наявністю необоротних та оборотних активів. Аналіз розміру та динаміки активів за два роки показує, що підприємство збільшує свою матеріальну базу.

Отже, як в попередньому так і в звітному році основна частка активів припадала на оборотні активи, а саме – 51,54% у 2022 році та – 51,44% у 2023 році, їх розмір збільшився в звітному році на 212,6 тис. грн. Необоротні активи також збільшились на 270,7 тис. грн і в загальному складі активів їх частка склала – 48,46% та 48,56% відповідно.

Власні кошти є основним джерелом фінансового формування активів КНП ММР «ЦПМСД №5». Загалом, за два роки, розмір власних джерел фінансування, представлених у балансі власним капіталом, зменшились на 0,91% і склали 25 млн. грн. Такі зміни відбулися через зменшення нерозподіленого прибутку майже на 1 млн. грн або 5,23%.

Структура надходжень відображає джерела фінансування, які забезпечують стабільний фінансовий потік і можливості для подальшого розвитку. Аналіз цієї структури дозволяє виявити основні складові доходів, оцінити їхню частку у загальному обсязі надходжень, а також проаналізувати динаміку зміни цих показників протягом певного періоду.

Основними джерелами формування ресурсів КНП ММР «ЦПМСД №5» є фінансування за рахунок місцевого бюджету, надходження коштів в рамках фінансових гарантій від НСЗУ, благодійні внески від фізичних та юридичних осіб, гуманітарна допомога, централізоване постачання, депозитні внески та надходження від реалізації платних медичних послуг. Приклад надходження благодійної допомоги до медичного закладу наведено в Додатку Б.

На рисунку 2.2 показано структуру джерел фінансування КНП ММР «ЦПМСД №5» у 2023 році.

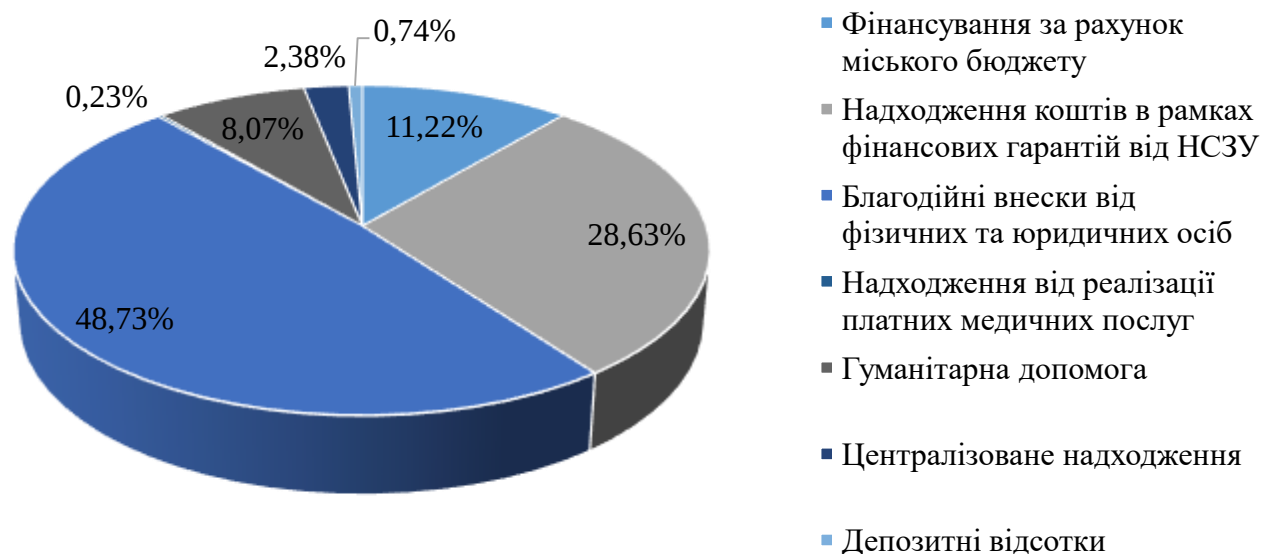

Рис. 2.2. Структура фінансових ресурсів КНП ММР «ЦПМСД №5» за 2023 рік

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку В

Найбільшу частку надходжень заклад отримує від благодійних внесків – 48,73% та фінансування від НСЗУ – 28,63%. Частка місцевого бюджету становить 11,22%, надходження від гуманітарної допомоги – 8,07%, тоді як централізоване постачання,

надходження від надання платних послуг та депозитних відсотків в сумі складають лише 3,35% від загальної суми надходжень. Це свідчить про те, що медичний заклад значною мірою залежить від благодійних внесків та фінансування з НСЗУ, що є основними джерелами для його самофінансування та розвитку.

У табл. 2.2 пропонуємо розглянути та проаналізувати показники економічної та фінансової діяльності КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 2.2

Структурно-динамічний аналіз основних елементів формування фінансових результатів

Показники	Сума, грн.			Структура елементів формування чистого прибутку, %		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
А	1	2	3	4	5	6
1. Чистий дохід	38476,9	45926,3	32650,4	100,00	100,00	100,00
2. Собівартість реалізованої продукції	29782,3	33438,3	30970,4	77,4	72,8	94,85
3. Валовий прибуток	8694,6	12488,0	1680,0	22,59	27,2	5,15
4. Адміністративні витрати	-	-	-	-	-	-
5. Витрати на збут	-	-	-	-	-	-
6. Прибуток від основної операційної діяльності	8694,6	12488,0	1680,0	22,59	27,2	5,15
7. Операційні доходи	7528,6	3800,4	14489,2	19,57	8,27	44,38
8. Операційні витрати	10174,6	6458,7	17091,3	26,44	14,06	52,35
9. Прибуток від операційної діяльності	6048,6	9829,7	-922,1	15,72	21,4	2,82
10. Фінансові доходи	1008,3	1085,7	1219,4	2,62	2,36	3,73
11. Фінансові витрати	1008,3	1085,9	1222,7	2,62	2,36	3,74
12. Прибуток до оподаткування	6048,6	9829,5	-925,4	15,72	21,4	2,83
13. Чистий прибуток (збиток)	6048,6	9829,5	-925,4	15,72	21,4	2,83

Джерело: складено автором за даними Додатку А та Додатку Г

За аналізований період на КНП ММР «ЦПМСД №5» відбулись зміни в структурі елементів формування чистого прибутку. Так, собівартість реалізації продукції

збільшилась на 22,05 в.п. з 73% у 2022 році до 95 % у 2023 році в чистому доході. В результаті основної операційної діяльності підприємство в 2022 році мало прибуток 12488 тис. грн., а у звітному році отримало прибуток у розмірі 1680 тис. грн., що є негативною тенденцією для підприємства.

Необхідно відмітити, що на підприємстві значно зросли операційні витрати майже на 11 млн. грн., в загальній структурі вони також збільшились на 38,29 в.п. Прибуток від операційної діяльності за аналізований період значно зменшився майже на 11 млн. грн. та переріс в збиток.

На підприємстві в минулому році інші витрати та доходи були майже на рівні, в загальній структурі вони складали 2,36 в.п. кожний, в звітному році фінансові доходи та фінансові витрати збільшились пропорційно на 3,7 в.п.

Також підприємство в результаті своєї діяльності в звітному році отримало збиток, який склав 925 тис. грн., тобто майже на 11 млн. грн менше порівняючи з попереднім роком.

На рисунку 2.3 показано аналіз здатності КНП ММР «ЦПМСД №5» до самофінансування, а також перспективи розвитку його технологічного і кадрового потенціалу.

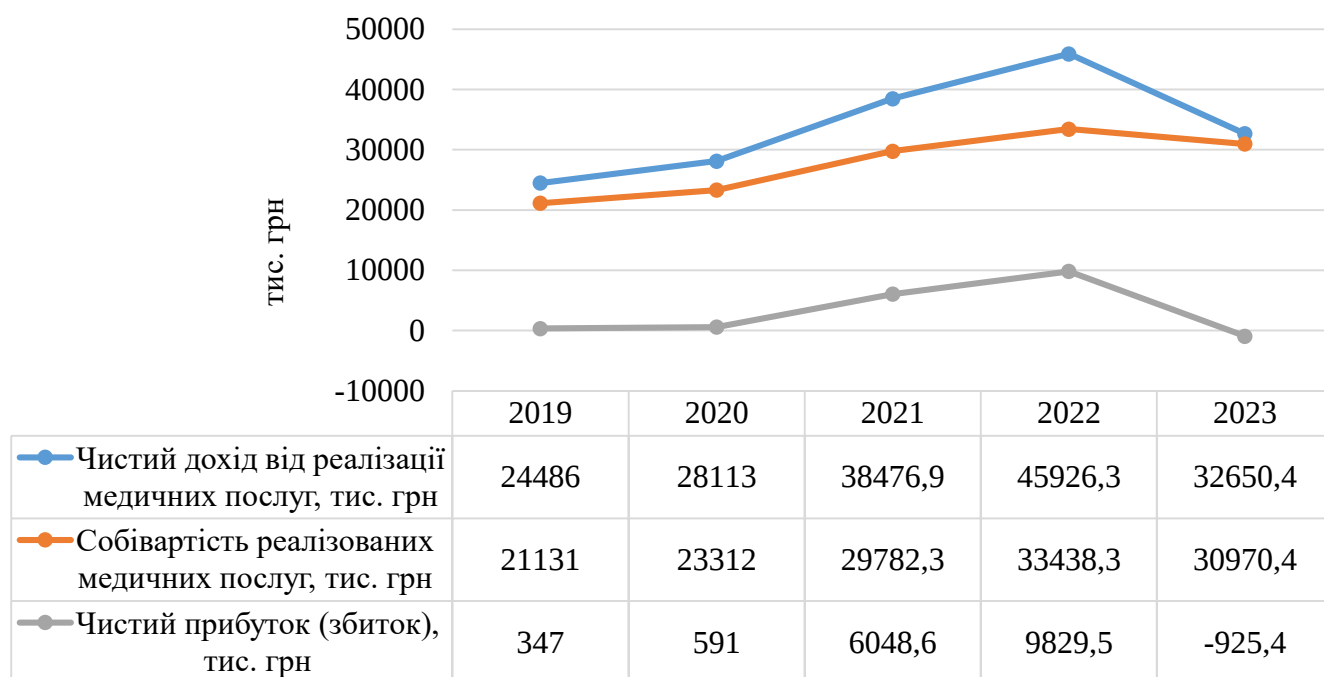

Рис. 2.3. Динаміка фінансових результатів КНП ММР «ЦПМСД №5»

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Чистий дохід від реалізації медичних послуг поступово збільшувався з 2019 по 2022 роки, що свідчить про зростання попиту на послуги закладу або про збільшення тарифів на послуги. Зокрема, у 2019 році дохід становив 24 486 тис. грн, а в 2022 році він зріс до 45 926 тис. грн, що майже вдвічі більше.

Проте у 2023 році спостерігається значне зниження доходу до 32 650 тис. грн, що може бути пов'язано з економічними труднощами, змінами в структурі надання послуг або іншими факторами, які вплинули на попит.

Чистий фінансовий результат зазнав значних коливань. У 2019-2020 роках він був відносно невеликим, а саме 347 тис. грн та 591 тис. грн відповідно, але вже у 2021 році прибуток різко зріс до 6 млн грн, а у 2022 році – до 9,8 млн грн, що вказує на ефективне управління ресурсами.

Однак, у 2023 році підприємство зазнало збитку в розмірі 925 тис. грн. Це може свідчити про негативні зміни в економічному середовищі або внутрішні проблеми, що призвели до зниження рентабельності.

На основі аналізу динаміки фінансових результатів КНП ММР «ЦПМСД №5», можна зробити висновок, що у 2019-2022 роках медичний заклад демонстрував тенденцію до зростання доходів і прибутків, що дозволяло йому бути спроможним до самофінансування. Однак у 2023 році ситуація погіршилася, що може вплинути на можливість подальшого розвитку та забезпечення стабільності. Комунальне підприємство може розглянути оптимізацію витрат, пошук нових джерел доходів або підтримку від державних і благодійних програм, щоб забезпечити сталий розвиток у майбутньому.

Після аналізу характеристик та ключових показників діяльності КНП ММР «ЦПМСД №5», можна зробити висновок про те, що досліджуваний суб'єкт господарювання стикається з низкою фінансових та управлінських викликів, які потребують уваги. Хоча доходи зросли, суттєве підвищення операційних та фінансових витрат призвело до зниження чистого прибутку та, зрештою, до збитковості. Така динаміка свідчить про необхідність проведення оптимізації витрат, впровадження ефективніших методів управління ресурсами та запровадження заходів для покращення рентабельності основної діяльності.

Одним з основних напрямів покращення може бути посилення контролю за собівартістю продукції, щоб утримувати витрати на стабільному рівні, водночас забезпечуючи якість наданих послуг. Крім того, слід зосередитися на зменшенні непродуктивних витрат, перегляді структури доходів і розробці стратегій, спрямованих на збільшення обсягів надання медичних послуг та залучення додаткових джерел доходу. Впровадження такої політики дозволить підприємству підвищити фінансову стабільність, а також сприятиме довгостроковому зростанню та розвитку.

2.2. Особливості обліку та оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»

Організація обліку лікарських засобів та медичних виробів у комунальних некомерційних підприємствах охорони здоров'я має свої особливості та потребує високого рівня організації та контролю. Специфіка діяльності таких закладів включає як ведення бухгалтерського та податкового обліку, так і окремого обліку лікарських засобів та медичних виробів, що є важливим аспектом їхньої діяльності. Це зумовлено необхідністю точного контролю за кількістю, вартістю, а також термінами придатності лікарських засобів, що безпосередньо впливає на якість надання медичних послуг [45].

Одним із ключових завдань для таких установ є систематичний аналіз використання лікарських засобів, що дозволяє забезпечити ефективне управління ресурсами. Використання методів аналітичного обліку дає змогу керівництву комунальних підприємств охорони здоров'я приймати обґрунтовані рішення щодо закупівлі, використання та утилізації медичних засобів, що допомагає оптимізувати фінансові ресурси закладу.

Бухгалтерський облік у медичних закладах, зокрема у комунальних некомерційних підприємствах до яких відноситься КНП ММР «ЦПМСД №5», має

низку відмінностей від обліку у звичайних підприємствах через специфіку їхньої діяльності, джерела фінансування та характер витрат.

Законодавством країни «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що підприємства мають право самостійно визначати форму ведення бухгалтерського обліку [31].

Для обліку лікарських засобів і медичних виробів у КНП ММР «ЦПМСД №5» керуються Методичними рекомендаціями № 635. Відповідно до цих рекомендацій, організація обліку лікарських засобів у медичних закладах визначається наявністю в установі структурного підрозділу, такого як аптечний склад.

Також для обліку медикаментів в комунальному некомерційному підприємстві застосовуються вимоги Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» (НП(С)БО 9 «Запаси»), а також План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій. Крім того, при веденні обліку враховуються Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів № 2 [34].

Методичні рекомендації № 635 забезпечують єдиний підхід до організації обліку в медичних закладах щодо надходження, переміщення, списання використаних або непридатних лікарських засобів та медичних виробів. Ці рекомендації не лише впорядковують процеси обліку, а й підвищують матеріальну відповідальність за збереження та використання медичних ресурсів.

На основі вимог Методрекомендацій № 635 КНП ММР «ЦПМСД №5» розробило та затвердило внутрішній документ – Порядок приймання, зберігання, переміщення та списання лікарських засобів і медичних виробів (далі – Порядок).

Порядок встановлює такі аспекти роботи з обліком медичних виробів:

1. Правила документообігу та обробка облікових даних – встановлено процедури контролю за рухом лікарських засобів та визначено відповідальність посадових осіб за дотримання вимог обліку.

2. Аналітичний облік – визначено порядок ведення обліку за кожною категорією облікових одиниць.

3. Одиниця виміру – для кожного об’єкта обліку встановлено одиницю виміру в натуральному вираженні, що дозволяє враховувати всі облікові показники максимально точно.

Крім того, облік залежить від виду, призначення та вартості лікарських засобів. Зокрема, стандартні лікарські засоби обліковуються у загальному (грошовому) виразі, а засоби, що входять до спеціального переліку, підлягають предметно-кількісному обліку [42].

Бухгалтерія КНП ММР «ЦПМСД №5» здійснює облік лікарських засобів і медичних виробів як у кількісному, так і у сумарному вимірі в національній валюті – гривнях із копійками. Кожна позиція обліковується за назвою або належністю до певної групи (виду) та за відповідальною особою. Оборотно-сальдові відомості, які веде бухгалтерія, щомісяця відображають залишки кожної групи або виду лікарських засобів та медичних виробів на початок нового місяця по кожному місцю зберігання чи використання. Оборотно-сальдові відомості КНП ММР «ЦПМСД №5» наведено в Додатку Д.

В таблиці 2.3 наведено особливості предметно-кількісного обліку лікарських засобів та медичних виробів на комунальному некомерційному підприємстві.

Таблиця 2.3

Особливості предметно-кількісного обліку лікарських засобів
та медичних виробів

№	Лікарські засоби	Нормативний документ	Особливості обліку
1	2	3	4
1	Рецептуральні лікарські засоби	Правила виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і вироби медичного призначення № 360	У спеціальному журналі, отрути та сильнодіючі списуються за прізвищами пацієнтів
2	Отруйні, сильнодіючі та комбіновані лікарські засоби, що містять підконтрольні речовини		
3	Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори	Документи з Наказу Міністерства охорони здоров’я України №494 Також Перелік наркотичних, психотропних речовин і прекурсорів №770	У спеціальному журналі
4	Облік крові, її компонентів, препаратів і кровозамінників	Наказ Міністерства охорони здоров’я України №301, Наказ Міністерства охорони здоров’я України №1	За спеціальними формами, Журнал переливання трансфузійних речовин

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4
5	Спирт етиловий	Нормативи споживання етилового спирту для закладів охорони здоров'я, освіти та соцзабезпечення	Медзаклад має розробити нормативи використання спирту для відділень та норми втрат на медичні процедури. Спирт списується в окремих книга у грамах, а не мілілітрах.

Джерело: складено за матеріалами [21]

Після перевірки первинної документації бухгалтерія складає облікові регістри для аналітичного та синтетичного обліку лікарських засобів. У документацію не приймають документи з помилками, а також ті, що суперечать законодавству. У випадку виявлення порушень бухгалтерія негайно інформує керівника медичного закладу. Особлива увага приділяється правильному оформленню первинних документів, що підтверджують рух лікарських засобів, і своєчасному наданню цих документів до бухгалтерії. Звіт про використання палива на КНП ММР «ЦПМСД №5» наведено в Додатку Е.

Матеріально відповідальні особи періодично надають бухгалтерії закладу прибуткові та видаткові документи, а також Книгу складського обліку медичних виробів. Бухгалтерія здійснює перевірку цих даних, порівнюючи фактичні залишки, зазначені в книзі, з інформацією в бухгалтерському обліку. Такий підхід дозволяє здійснювати оперативний контроль за наявністю запасів, забезпечуючи їх збереження та відповідність обліковим записам.

Для кожної категорії облікових одиниць (лікарські засоби або медичні вироби) ведеться окремий облік за назвою або групою. Наприкінці кожного місяця виводяться залишки за кількістю та сумою, що дозволяє контролювати наявні запаси. Це є необхідним для забезпечення медичного закладу достатніми ресурсами та для подальшого звітування перед відповідними державними органами.

Таким чином, запровадження єдиних підходів до обліку, встановлених Методрекомендаціями № 635, дозволяє медичним закладам забезпечувати чіткий контроль за лікарськими засобами і медичними виробами, підвищує відповідальність

персоналу та сприяє збереженню матеріальних ресурсів для надання якісних медичних послуг.

Лікарські засоби та медичні вироби в закладах охорони здоров'я вважаються активом, якщо:

- їх вартість можна достовірно визначити;
- вони забезпечать медичному закладу економічні вигоди в майбутньому,

або володіють потенціалом корисності для закладу та пацієнтів.

Для обліку цих активів заклади обирають одиницю обліку, яка відрізняється залежно від типу засобів: лікарські засоби обліковують за однорідними групами (видами), а медичні вироби – за найменуваннями.

Лікарські засоби та медичні вироби, які закуплені, отримані чи виготовлені медичним закладом, ставляться на баланс за їх первісною вартістю. Ця вартість включає всі витрати, понесені під час їх придбання, обробки та доставки до місця зберігання або використання, а також доведення до стану, коли вони готові для використання.

В таблиця 2.4 відображено формування первісної вартості лікарських засобів та медичних виробів.

Таблиця 2.4

Формування первісної вартості

№	До первісної вартості входять витрати	До первісної вартості не входять витрати
1	2	3
1	Суми, сплачені постачальнику (відповідно до договору), за винятком непрямих податків, таких як податок на додану вартість (ПДВ).	Втрати чи нестачі лікарських засобів і виробів, які перевищують допустимі норми
2	Ввізне мито (якщо товари були імпортовані).	Витрати на фінансування
3	Непрямі податки, зокрема ПДВ, якщо заклад не може отримати їх відшкодування.	Витрати на зберігання, якщо вони не є необхідними для подальших виробничих етапів.
4	Транспортні витрати та інші витрати на заготівлю, пов'язані з доставкою медикаментів або медичних виробів.	Загальногосподарські витрати, які не мають прямого відношення до придбання чи доставки актив.
5	Інші витрати, які безпосередньо пов'язані з процесом придбання чи підготовки активу до використання у встановлених цілях.	Витрати, пов'язані зі збутом.

Джерело: складено автором за матеріалами [14]

Таким чином, облік медикаментів в закладах охорони здоров'я здійснюється з ретельним підходом до обліку витрат і визначення вартості активів. Це забезпечує чітке уявлення про реальну вартість ресурсів, які використовуються для надання медичних послуг, а також дозволяє контролювати їх ефективне використання та оптимізувати процес обліку [11].

Пропонуємо розглянути облік операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на КНП ММР «ЦПМСД №5» відображених в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Облік придбання лікарських засобів та медичних виробів
на КНП ММР «ЦПМСД №5»

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
Придбання лікарських засобів			
1	Оприбутковано реагенти та їх продукти для визначення групи крові	201	631
2	Оприбутковано розчин за доглядом для контактних лінз	209	631
3	Сплачено заборгованість	631	311
Придбання медичних виробів – МШП			
4	Придбано медичні халати та медичні головні убори	22	631
5	Отримано лікарські засоби від Міністерства охорони здоров'я	631	311
Придбання медичних виробів – МНМА			
6	Оприбутковано прилад для вимірювання артеріального тиску	153	631
7	Сплачено заборгованість	631	311
8	Введено прилад в експлуатацію	112	153
9	Нараховано амортизацію приладу за методом 100% у місяці введення	91	132
Придбання медичних виробів – Основних засобів			
10	Оприбутковано фізіотерапевтичне обладнання	152	631
11	Сплачено заборгованість	631	311
12	Введено обладнання в експлуатацію	104	152
13	Нараховано амортизацію обладнання за прямолінійним методом у наступному місяці, строк 5 років	91	131

Джерело: складено автором за матеріалами підприємства

Загалом, медичний заклад веде облік лікарських засобів і медичних виробів залежно від їх призначення, вартості та передбаченого терміну використання. Прості

витратні матеріали списуються як запаси, а дорогі та спеціалізовані вироби, які мають триваліший термін служби, амортизуються протягом визначеного періоду.

КНП ММР «ЦПМСД № 5» регулярно отримує гуманітарну допомогу у формі медикаментів. Трапляються випадки коли така допомога надається без наявності первинних документів, що підтверджують вартість отриманих препаратів. Однак під час дії воєнного стану допускається облік такої гуманітарної допомоги у спрощеному вигляді – без зазначення вартості, або ж виключно в кількісному вимірі. Проте, якщо підприємству потрібно внести ці медикаменти до бухгалтерського обліку, вартість необхідно визначити самостійно.

Відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси», первісною вартістю для безоплатно отриманих запасів вважається їх справедлива вартість. Справедливу вартість визначають, зважаючи на поточні ринкові умови, на основі відновлювальної вартості (сучасної собівартості придбання), як це передбачено в НП(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» [34].

Для визначення справедливої вартості гуманітарних медикаментів підприємство може використовувати:

1. актуальну ринкову ціну на подібні запаси, за відсутності змін у ринковому або економічному середовищі;
2. дані про вартість схожих активів, з урахуванням специфіки, особливостей чи рівня незавершеного виробництва;
3. додаткові індикатори ринкових цін для відповідної категорії запасів.

Процес визначення вартості здійснюється внутрішньою комісією медичного закладу, яку затверджує керівник. У випадку, коли комісія не має повноважень на оцінку запасів, необхідно видати окремий наказ про створення комісії або доручити оцінку іншим спеціалістам. Результати такої оцінки оформлюють у вигляді довільного документа, що має містити всі необхідні реквізити для зручності в подальшому обліку й звітності.

Таким чином, дотримуючись вимог стандартів та постанов, комунальне некомерційне підприємство має можливість ефективно обліковувати гуманітарну

допомогу та забезпечувати прозорість і коректність фінансової звітності, навіть у складних умовах воєнного часу.

В таблиці 2.6 наведено приклад ведення обліку безоплатно отриманої допомоги на КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 2.6

Облік гуманітарної допомоги у формі лікарських засобів та
медичних виробів на КНП ММР «ЦПМСД №5»

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Оприбутковано гуманітарну допомогу	201/гум	483
2	Передано частину безоплатно отриманих медикаментів	949	201/гум
3	Визнано дохід від отримання гуманітарної допомоги	483	718

Джерело: складено автором за матеріалами підприємства

Існують випадки, коли після отримання гуманітарної допомоги комунальне некомерційне підприємство, відповідно до ухваленого рішення, зобов'язане використати частину отриманих медикаментів у своїй діяльності, а іншу частину передати іншому закладу. У такому випадку доцільно зарахувати на баланс лише ті медикаменти, які будуть безпосередньо використані медичним закладом, тоді як ті, що підлягають передачі, не потрібно включати до балансу, а слід відображати в позабалансовому обліку. Якщо ж на момент надходження гуманітарної допомоги немає інформації щодо подальшої передачі, тоді її оприбутковують у повному обсязі. Після отримання розпорядження про передачу медикаментів витрати відображаються в обліку. В додатку Є, Ж та З наведено Договір безоплатного користування майном, акт приймання-передачі та акт повернення КНП ММР «ЦПМСД №5» відповідно.

Препарати, що містять наркотичні засоби у встановлених дозах і мають безпечний для здоров'я людини ефект, класифікуються як наркотичні лікарські засоби. Вони закупаються як звичайні виробничі запаси та обліковуються на субрахунку 201 «Сировина й матеріали».

У випадку, якщо під час приймання виявляються недоліки, такі як пошкоджена упаковка чи невідповідність кількості, зафіксованій у документах, складається

відповідний акт. Наркотичні лікарські засоби, як і інші медикаменти, приймає та зберігає матеріально відповідальна особа, зазвичай це головна медична сестра. Оформлення здійснюється на підставі накладної, яка складається у трьох примірниках, один з яких залишається у постачальника, інший у відповідальної особи, а третій передається бухгалтерії. Надходження наркотичних засобів документується у Журналі обліку наркотичних засобів та психотропних речовин.

Наприкінці кожного місяця головна медична сестра проводить звірку наявності наркотичних лікарських засобів з даними журналу. Якщо виявлено невідповідності, то впродовж трьох днів проводиться інвентаризація за вказівкою керівника закладу. Зберігати такі препарати необхідно у сейфах або холодильниках, якщо це вимагає температурний режим.

Перелік осіб, уповноважених на роботу з наркотичними лікарськими засобами, затверджується наказом керівника підприємства, при цьому всі працівники повинні підписати ознайомлення з цим наказом. Серед таких працівників є старші медсестри відділень, які отримують від головної медичної сестри свою норму наркотичних препаратів на тиждень і фіксують це у Журналі обліку наркотичних засобів.

Ведення зазначених журналів є обов'язковим, і внесення недостовірних даних забороняється. Оскільки облік наркотичних лікарських засобів є складним, важливо вести детальний кількісний аналітичний облік, що дозволяє щоденно відстежувати їх рух у закладі.

Якщо під час перевірок виявляються нестачі або надлишки, це слід терміново повідомити Національній поліції. Крім того, до 31 березня кожного року керівник закладу повинен надати звіт до Державної служби лікарських засобів про використані наркотичні засоби та наявні запаси на кінець року.

Керівник закладу має право створити комісію для приймання та знищення наркотичних засобів, а також затверджує її склад для проведення регулярних інвентаризацій. У складі комісії повинен бути представник територіального відділення Національної поліції, який буде присутній під час знищення наркотичних препаратів, за винятком деяких випадків, таких як знищення невикористаних залишків у відкритих ампулах [28].

Знищення наркотичних лікарських засобів проводиться у випадках, коли вони втрачають свою придатність через закінчення терміну придатності, зазнають псування через зовнішні фактори, або коли їх упаковка та маркування пошкоджені настільки, що неможливо ідентифікувати препарат. Метод знищення визначається відповідно до розпорядчого документа. Порядок списання та визначення методу знищення також повинні бути зазначені в наказі про облікову політику, згідно з вимогами НП(С)БО 9 «Запаси». Під час знищення складається Акт про знищення, який є підставою для подальшого списання цих препаратів з обліку.

У таблиці 2.7 наведено облік наркотичних лікарських препаратів на КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 2.7

Облік наркотичних лікарських препаратів на КНП ММР «ЦПМСД №5»

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Оприбутковано наркотичні лікарські препарати	201	631
2	Відображено ПК з ПДВ	641	631
3	Сплачено заборгованість	631	311
4	Нараховано ПЗ з ПДВ	201	641
5	Видано наркотичні лікарські препарати із загальної кімнати зберігання у відділення	201/В	201
6	Видано наркотичні лікарські препарати на пости	201/П	201
7	Списано наркотичні лікарські засоби, використані для лікування пацієнтів	23	201/П

Джерело: складено автором за матеріалами підприємства

Аналіз показав, що забезпечення належного обліку та зберігання лікарських засобів на КНП ММР «ЦПМСД №5», а також своєчасне проведення інвентаризацій та звітності перед відповідними органами, допомагає зменшити ризики виникнення нестач або надлишків, що може негативно вплинути на лікувальний процес.

Таким чином, належний облік лікарських засобів та медичних виробів у КНП ММР «ЦПМСД №5» сприяє підвищенню якості медичного обслуговування та безпеки пацієнтів, що є основною метою діяльності закладу. Впровадження ефективних облікових систем та практик є запорукою стабільності та надійності роботи медичного закладу в умовах сучасних викликів.

2.3. Напрями удосконалення обліку операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я

В сучасних умовах функціонування системи охорони здоров'я в Україні, особливо в контексті реформування медичної сфери, питання обліку операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів в закладах охорони здоров'я набувають особливої значущості. КНП є ключовим елементом системи охорони здоров'я, на яких покладено виконання важливих функцій: забезпечення населення необхідною медичною допомогою, санітарно-епідеміологічне благополуччя та реалізація програм державного фінансування охорони здоров'я [12].

Облік лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я є важливим елементом ефективного управління матеріальними ресурсами та забезпечення якісної медичної допомоги. В умовах сучасних змін та викликів, таких як збільшення обсягу гуманітарної допомоги, потреби в забезпеченні відповідності законодавчим вимогам та підтримці контролю за лікарськими засобами, є важливим впровадження інноваційних методів та інструментів обліку [24].

Процес бухгалтерського обліку лікарських засобів є складним та багатогранним, оскільки він включає в себе не лише документування фінансових операцій, а й управлінський облік, який сприяє прийняттю управлінських рішень. Основна мета ведення обліку лікарських засобів на КНП полягає в забезпеченні єдиного інформаційного простору для контролю за рухом медикаментів – від моменту їх закупівлі до використання пацієнтами [17].

Однією з основних проблем, з якими стикаються медичні заклади, є нестабільність норм законодавства в сфері бухгалтерського обліку та прозорості операцій з лікарськими засобами. Часті зміни в законодавчих актах призводять до труднощів у їх адаптації на практиці. Наприклад, зміни в порядку ведення обліку, нові вимоги до документування або регламентації фінансової звітності можуть дезорієнтувати бухгалтерський персонал [40].

Ще однією серйозною проблемою є недостатня автоматизація облікових процесів. Багато закладів охорони здоров'я досі користуються ручним веденням

обліку, що призводить до помилок, затримок у звітності та ускладнює контроль за фінансовими потоками. Низька кваліфікація бухгалтерів, а також відсутність спеціалізованих навчальних програм, призводять до нестачі знань про новітні підходи в обліку та аудиті.

Для покращення обліку лікарських засобів та медичних виробів на КНП необхідно вжити ряд заходів:

По-перше, важливим є створення єдиного стандарту обліку, що дозволить усім КНП діяти за єдиними критеріями та принципами. Це дозволить зменшити число помилок, спростити процедури ведення бухгалтерії та контроль за фінансами.

По-друге, впровадження автоматизованих систем обліку є нагальною необхідністю. Сучасні програмні рішення дозволяють знизити витрати на ведення обліку, підвищити ефективність і прозорість фінансових процесів, а також скоротити ризики помилок, пов'язаних з ручним веденням обліку [16].

По-третє, для забезпечення ефективного контролю за медикаментами, необхідно впровадити систему аналітичного обліку, яка враховує специфіку медичної діяльності. Оскільки лікарські засоби та медичні вироби є ключовими матеріальними ресурсами при наданні медичних послуг, їх доцільно обліковувати на субрахунку 201 «Сировина і матеріали». Для більш детальної класифікації пропонується наступна аналітика:

1. 201.1 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за бюджетні кошти»:
 - 201.11 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти, які надійшли з місцевого бюджету»;
 - 201.12 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти, які надійшли з державного бюджету».
2. 201.2 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за власні кошти»:
 - 201.21 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти лікарні»;
 - 201.22 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти, які надійшли від НСЗУ»;

- 201.23 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти отримані від іншої господарської діяльності».

3. 201.3 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за благодійні внески»;

- 201.31 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за благодійні внески від юридичних осіб»;

- 201.32 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за благодійні внески від фізичних осіб».

4. 201.4 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти, які надійшли від гуманітарної допомоги»:

- 201.41 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти гуманітарної допомоги від державних організацій»;

- 201.42 «Лікарські засоби та медичні вироби придбані за кошти гуманітарної допомоги від міжнародних організацій».

5. 201.5 «Лікарські засоби та медичні вироби отримані безкоштовно»

- 201.51 «Лікарські засоби та медичні вироби отримані шляхом централізованого постачання»;

- 201.52 «Лікарські засоби та медичні вироби отримані шляхом внутрішньовідомчого постачання»;

- 201.53 «Лікарські засоби та медичні вироби отримані від благодійних організацій»;

- 201.54 «Лікарські засоби та медичні вироби отримані як гуманітарна допомога».

Ця структура дозволяє систематизувати облік медикаментів за джерелами фінансування та отримання, що забезпечить прозорість і точність в управлінні ресурсами медичного закладу.

По- четверте, підвищення кваліфікації бухгалтерів та менеджерів КНП також є важливим аспектом. Спеціально організовані тренінги та курси можуть суттєво підвищити рівень знань і навичок фахівців в сфері обліку та оподаткування.

По-п'яте, КНП можуть впроваджувати практику залучення експертів для надання консультацій з питань обліку та фінансів. Це дозволить отримати актуальну інформацію про нові тенденції та вимоги, що постійно змінюються в сфері законодавства.

Запровадження зазначених заходів щодо вдосконалення обліку лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я сприятиме підвищенню прозорості, точності та надійності облікових даних, що в кінцевому результаті покращить якість медичних послуг. Комплексний підхід, що включає автоматизацію процесів, посилення контролю та навчання персоналу, є запорукою успішного функціонування облікової системи в медичних закладах та забезпечення доступу до якісної медичної допомоги для населення.

Таким чином, облік оперативних постачань лікарських засобів та медичних виробів на комунальних некомерційних підприємствах є складним, але вкрай важливим аспектом, який потребує комплексного підходу та системних змін. Сучасні виклики в цій сфері вимагатимуть від фахівців нових знань, навичок та шляхів адаптації до змін. Тільки за умови впровадження єдиних стандартів обліку, автоматизації процесів та підвищення кваліфікації кадрів КНП зможуть забезпечити ефективну діяльність в умовах сучасної економіки, а також покращити якість медичних послуг для населення.

Висновки до розділу 2. У розділі було досліджено особливості обліку та оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів на прикладі КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5». Аналіз показав, що підприємство успішно реалізує завдання з надання якісних медичних послуг, дотримується законодавчих вимог і застосовує сучасні методи обліку та фінансової звітності.

Особливості обліку зумовлені специфікою діяльності медичних закладів, необхідністю дотримання національних стандартів бухгалтерського обліку та внутрішніх нормативних документів, таких як Методичні рекомендації № 635. У КНП ММР «ЦПМСД №5» облік ведеться в кількісному та сумарному вираженні, що

забезпечує високий рівень прозорості та точності. Проаналізовано типові операції та рахунки, задіяні у відображенні постачання лікарських засобів і медичних виробів, що дозволяє систематизувати облікові процеси та підвищити контроль за ресурсами.

У роботі також розглянуто ключові виклики для медичних закладів, пов'язані з постійними змінами законодавства, збільшенням обсягів гуманітарної допомоги та необхідністю автоматизації облікових процесів. На основі цього були запропоновані напрями удосконалення, зокрема впровадження єдиного стандарту обліку, автоматизація процесів і підвищення кваліфікації персоналу. Це сприятиме підвищенню прозорості, ефективності обліку та якості управління фінансовими ресурсами.

Запропонована детальна класифікація субрахунку 201 «Сировина та матеріали» для врахування особливостей фінансування та джерел отримання ресурсів. Цей підхід забезпечує більш структурований облік та контроль за рухом лікарських засобів і медичних виробів, що сприяє підвищенню якості медичних послуг.

Отже, вдосконалення облікових процесів у медичних закладах є важливим інструментом для досягнення високих стандартів медичного обслуговування та ефективного управління ресурсами в системі охорони здоров'я.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ, АУДИТ І МОДЕЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАЧАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ У ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

3.1. Оцінка фінансового стану КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»

Для ефективної роботи підприємства необхідно компетентно керувати його діяльністю, що значною мірою залежить від уміння проводити якісний аналіз. Завдяки аналітичному підходу можливо досліджувати динаміку розвитку, детально розглядати фактори, що впливають на результати, обґрунтовувати управлінські рішення, контролювати їх виконання, виявляти резерви для підвищення ефективності, а також розробляти економічну стратегію для подальшого розвитку. Першим кроком на шляху до фінансової ефективності є аналіз фінансового стану закладу.

Фінансовий аналіз – це процес обробки та використання фінансової інформації, основою якого є аналіз фінансової звітності.

Кожен учасник аналізу має свої інтереси: власники оцінюють зміни у власному капіталі та ефективність управління, кредитори й постачальники аналізують доцільність кредитування, а потенційні інвестори – вигідність вкладення коштів.

До аналізу можуть залучатися як зацікавлені безпосередньо, так і опосередковано користувачі інформації, зокрема власники, кредитори, постачальники, клієнти, фіскальні органи, персонал та керівництво.

Методика фінансового аналізу охоплює три основні аспекти:

1. аналіз фінансових результатів;
2. аналіз фінансового стану;
3. оцінку ефективності фінансово-господарської діяльності [9].

Основна мета фінансового аналізу – виділити ключові показники, що надають об'єктивну картину фінансового становища, прибутковості, змін у структурі активів і пасивів, а також стан розрахунків із партнерами. Аналітики та керівники цікавляться

як поточними показниками, так і прогнозами, що дозволяють оцінити перспективи розвитку підприємства [43].

На рисунку 3.1 показано динаміку зміни активів КНП ММР «ЦПМСД №5» за 2021-2023 роки.

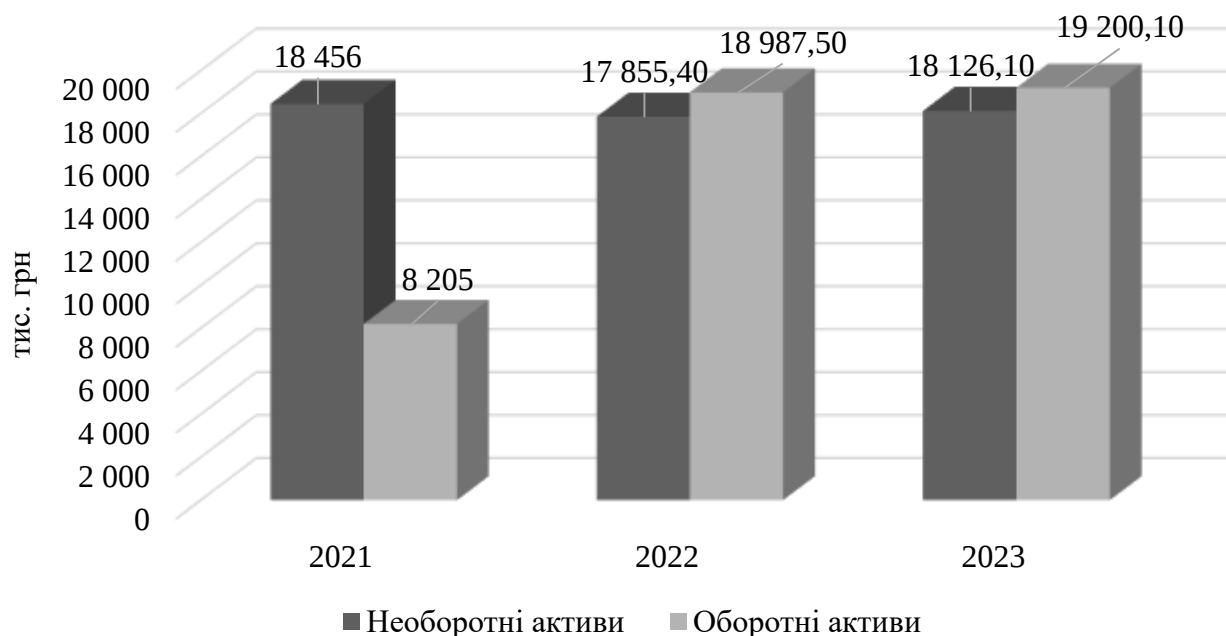

Рис. 3.1 Динаміка зміни активів КНП ММР «ЦПМСД №5»

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Зростання необоротних активів у 2023 році, після невеликого зниження в 2022 році може вказувати на додаткові інвестиції в довгострокові активи, як наслідок модернізації або розширення матеріально-технічної бази підприємства. Суттєве збільшення оборотних активів у 2022 році та стабільне їх утримання на високому рівні в 2023 році може свідчити про підвищення обсягів оборотного капіталу.

Отже загальне збільшення активів КНП ММР «ЦПМСД №5» загалом може свідчити про підвищення фінансової стійкості закладу. Наявність стабільних оборотних активів може вказувати на те, що підприємство має достатньо ресурсів для покриття поточних зобов'язань та забезпечення неперервного надання медичних послуг.

В таблиці 3.1 наведено аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 3.1

Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу

Показник	Сума, тис. грн.			Питома вага, %		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7
Власний капітал – усього		25276,8	25046,5		100,00	100,00
Зареєстрований капітал		8056,9	8056,9		31,87	32,18
Капітал у дооцінках		-	-		-	-
Додатковий капітал		7727,6	8422,8		30,57	33,63
Резервний капітал		-	-		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		17549,2	16623,7		69,43	66,37
Неоплачений капітал		8056,9	8056,9		31,87	32,18
Вилучений капітал		-	-		-	-

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А

За аналізований період на підприємстві відбулося зменшення власного капіталу на 230 тис. грн або менше 1% порівняно з попереднім роком. Такі зміни відбулися за рахунок зменшення нерозподіленого прибутку майже на 923 тис. грн або 3,06%.

В загальній структурі власного капіталу як в попередньому так і в звітному році займає нерозподілений прибуток, а саме 69,43% та 66,37% відповідно. Додатковий капітал в свою чергу займає в загальній структурі 30,57% в попередньому році та 33,63% в звітному.

Хоча зменшення власного капіталу медичного закладу є незначним, але все ж може мати негативні наслідки та свідчити про певні аспекти діяльності заклада охорони здоров'я, а саме ризикове фінансове положення організації в майбутньому.

В таблиці 3.2 проведено аналіз коефіцієнтів захисту та ризику власного капіталу КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 3.2

Аналіз коефіцієнтів захисту та ризику власного капіталу

Показник	Формула розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт захисту власного капіталу	$(ДК+РК)/ВК$	0,51	0,31	0,34
2. Коефіцієнт ризику власного капіталу	$(ВК-ДК-РК)/(ДК+РК)$	0,97	2,27	1,97

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Коефіцієнт захисту власного капіталу відображає ту частину власного капіталу, яка виконує захисну функцію для підприємства. Його високе значення вказує на наявність значного резервного фонду та додатково вкладених коштів, які можуть бути використані у разі непередбачуваних ситуацій або зниження рівня фінансової стійкості [15]. Коефіцієнт ризику власного капіталу обернений до коефіцієнта захисту капіталу і демонструє, наскільки заклад ризикує, покладаючись на зовнішні джерела фінансування. Чим вище значення, тим більший ризик, оскільки заклад більше залежить від позикових коштів.

Аналіз коефіцієнтів захисту та ризику власного капіталу на основі наведених даних показує, що фінансова стабільність та ризики закладу КНП ММР «ЦПМСД №5» змінювалися протягом трьох років.

Фінансова стійкість закладу знизилась за три роки, що видно зі зменшення коефіцієнта захисту власного капіталу та збільшення коефіцієнта ризику власного капіталу.

Залежність від позикових коштів у 2022 році різко зросла, що підвищило фінансовий ризик. Незначне покращення у 2023 році свідчить про спроби стабілізації, але рівень ризику залишається високим.

Для покращення фінансової стійкості закладу необхідно збільшити частку власного капіталу або зменшити зобов'язання, що зменшить залежність від позикових джерел та знизить ризики.

Отже, можна зробити висновок, що фінансовий стан медичного закладу потребує посиленої уваги до управління зобов'язаннями та власним капіталом, щоб зменшити ризики й забезпечити стабільність у майбутньому.

В таблиці 3.3 наведено аналіз ліквідності КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 3.3

Аналіз ліквідності КНП ММР «ЦПМСД №5»

Показник	Формули розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	Оборотні активи / поточні зобов'язання	0,83	2,03	2,15
2. Коефіцієнт ліквідності	(Оборотні активи – запаси) / поточні зобов'язання	0,59	1,63	1,62
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Грошові кошти + поточні фінансові інвестиції) / поточні зобов'язання	0,59	1,63	1,62

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Аналіз коефіцієнтів ліквідності за три роки для КНП ММР «ЦПМСД №5» дозволяє оцінити здатність закладу виконувати свої короткострокові зобов'язання. Ліквідність є важливим показником фінансової стабільності, оскільки свідчить про те, наскільки легко заклад може покрити свої борги, використовуючи поточні активи.

З 2021 по 2023 роки спостерігається значне покращення всіх трьох коефіцієнтів ліквідності. Це говорить про поліпшення фінансового стану закладу та зменшення ризиків неплатоспроможності.

Висока загальна ліквідність у 2022-2023 роках свідчить про те, що заклад має достатньо активів для покриття зобов'язань, що сприяє фінансовій стійкості.

Високий рівень швидкої та абсолютної ліквідності протягом 2022-2023 років означає, що заклад здатний швидко виконувати свої зобов'язання, не залучаючи додаткові ресурси.

Загалом фінансова стійкість комунального некомерційного підприємства значно зміцнилась після 2021 року, що позитивно впливає на платоспроможність та ліквідність. Це також може сприяти покращенню кредитоспроможності, адже заклад показав себе як фінансово стабільна структура.

Інша група показників, що потребує аналізу для отримання повної картини фінансового стану підприємства, – це показники фінансової стійкості. Один із способів оцінки фінансової стійкості полягає в аналізі абсолютних показників,

результати якого дозволяють визначити певні співвідношення та тип фінансової стійкості. В таблиці 3.4 наведено типи фінансової стійкості.

Таблиця 3.4

Типи фінансової стійкості

Формула	Значення			
	Абсолютна фінансова стійкість	Нормальна фінансова стійкість	Нестійка фінансова стійкість	Кризовий фінансовий стан
1	2	3	4	5
Власні оборотні кошти – запаси	≥ 0	< 0	< 0	< 0
Власні оборотні кошти + довгострокові зобов'язання – запаси	≥ 0	≥ 0	< 0	< 0
Власні оборотні кошти + довгострокові зобов'язання + короткострокові кредити – запаси	≥ 0	≥ 0	≥ 0	< 0
Показник	(1,1,1)	(0,1,1)	(0,0,1)	(0,0,0)

Джерело: [22, с. 61]

В результаті проведеного аналізу, наведеного в таблиці 3.5, можна побачити що у 2021 році медичний заклад мав кризовий фінансовий стан, однак в 2022 році та в 2023 році ситуація змінилася, а саме відбувся перехід до абсолютної фінансової стійкості.

Таблиця 3.5

Тип фінансової стійкості КНП ММР «ЦПМСД №5»

Період	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Показник	(0,0,0)	(1,1,1)	(1,1,1)
Тип фінансової стійкості	Кризовий фінансовий стан	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість

Джерело: складено автором за матеріалами Додатка А та Додатку Г

Коефіцієнтний метод аналізу фінансової стійкості передбачає дослідження ряду відносних показників, які характеризують фінансовий стан підприємства. Основна увага приділяється таким аспектам, як рівень залежності від позикових коштів, структура джерел фінансування та здатність підприємства покривати свої зобов'язання.

Високий рівень фінансової стійкості свідчить про те, що підприємство може ефективно протистояти дестабілізуючим факторам та має ресурсну базу для підтримки своєї діяльності навіть у складних умовах. Це особливо важливо в умовах нестабільного ринку або кризи, коли наявність власних фінансових резервів забезпечує можливість зберегти операційну стабільність і реагувати на зміни в середовищі. В таблиці 3.6 проведено аналіз фінансової стійкості КНП ММР «ЦПМСД №5» за 2021-2023 роки.

Таблиця 3.6

Аналіз фінансової стійкості КНП ММР «ЦПМСД №5»

Показник	Формула розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал / пасиви	0,59	0,69	0,67
2. Коефіцієнт фінансового ризику	Довгострокові зобов'язання + Короткострокові зобов'язання / власний капітал	0,7	0,46	0,49
3. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні кошти (власний капітал + довгострокові зобов'язання-необоротні активи) / власний капітал	0,11	0,38	0,41
4. Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	Довгострокові зобов'язання / (довгострокові зобов'язання + власний капітал)	0,07	0,08	0,12
5. Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	Власний капітал / (власний капітал + довгострокові зобов'язання)	0,93	0,92	0,88

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Аналіз фінансової стійкості КНП ММР «ЦПМСД №5» на основі наведених показників за три роки дозволяє оцінити рівень незалежності, ризику та маневреності власного капіталу закладу, а також залежність від довгострокового фінансування.

Фінансова незалежність закладу значно покращилася, а саме збільшення коефіцієнта фінансової незалежності та зниження коефіцієнта фінансового ризику свідчать про більшу стійкість та самостійність закладу.

Зростання маневреності власного капіталу забезпечує медичному закладу більшу гнучкість, що є перевагою для покриття оперативних потреб.

Також можна побачити покращення довгострокової стабільності. Поступове збільшення коефіцієнта довгострокового залучення коштів вказує на зростання фінансової стабільності завдяки збільшенню частки довгострокових зобов'язань.

Зниження залежності від капіталізованих джерел у 2023 році свідчить про поступову диверсифікацію фінансових ресурсів.

Таким чином, за період з 2021 по 2022 рік комунальне некомерційне підприємство суттєво покращило фінансову стійкість, що позитивно впливає на його стабільність і здатність до незалежного фінансового функціонування.

Однак, проаналізувавши таблицю 3.6 можна сказати, що фінансовий стан КНП ММР «ЦПМСД №5» залишається стабільним, проте в 2023 році відзначається деяке зниження фінансової незалежності та зростання залежності від зовнішнього фінансування. Попри позитивну тенденцію в підвищенні маневреності власного капіталу, загальне збільшення фінансових ризиків може вплинути на стійкість підприємства в довгостроковій перспективі.

Аналіз ділової активності медичного закладу, що демонструє рівень ефективності його діяльності показано в таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Аналіз ділової активності КНП ММР «ЦПМСД №5»

Показник	Формула розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід / середньорічний обсяг активів	1,71	1,45	0,88
2. Коефіцієнт фондівдачі	Чистий дохід / середньорічний обсяг незавершених капітальних інвестицій + основних засобів	2,36	2,84	2,03
3. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	Чистий дохід / середньорічний обсяг оборотних активів	7,2	3,38	1,71
4. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід / середньорічну дебіторську заборгованість	641,82	3364,56	130601,6

Продовження табл. 3.7

1	2	3	4	5
5. Тривалість обороту дебіторської заборгованості (дні)	360/Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,56	0,11	0,003
6. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Чистий дохід/середньорічну кредиторську заборгованість	996,81	2495,99	5252,52
7. Тривалість обороту кредиторської заборгованості (дні)	360/коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,36	0,14	0,07

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Проаналізувавши таблицю 3.7, можна зробити висновок щодо ділової активності КНП ММР «ЦПМСД №5», а саме:

Коефіцієнт оборотності активів в 2023 році порівняно з попередніми роками знизився до 0,88. Це означає, що у звітному році медичний заклад використовував свої активи менш ефективно, адже на кожну гривню активів він генерував менше виручки порівняно з попереднім роком. Зниження цього коефіцієнта може свідчити про зниження обсягів надання платних послуг або надмірне збільшення активів, які не приносять доходу.

Коефіцієнт фондівдачі за три роки також знизився, з 2,36 у 2021 році до 2,03 в 2023 році. Це вказує на зменшення ефективності використання основних засобів. Ймовірно, комунальне некомерційне підприємство знизило обсяги надання послуг або ж має надлишок основних засобів, які не використовуються повною мірою.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів в 2023 році також суттєво знизився на 5,49 в.п. порівнюючи з 2021 роком, що свідчить про значне уповільнення обороту оборотних активів. Це може бути пов'язано з надлишком запасів, збільшенням дебіторської заборгованості або уповільненням реалізації продукції чи послуг.

В свою чергу, коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей навпаки значно зросли за три роки. Таке різке збільшення може вказувати на ефективну роботу з дебіторською та кредиторською заборгованостями, зокрема, на скорочення строків погашення заборгованості клієнтами, а саме швидке

отримування коштів від свої дебіторів. Також КНП ММР «ЦПМСД №5» досить швидко розраховується зі своїми кредиторами, що може свідчити про покращення платоспроможності або зміну умов розрахунків з постачальниками.

Тривалість обороту як дебіторської так і кредиторської заборгованості знизилася за три роки, що свідчить про прискорення повернення коштів від дебіторів та швидші розрахунки з кредиторами.

КНП ММР «ЦПМСД №5» демонструє зниження ефективності використання активів і основних засобів, що може свідчити про уповільнення ділової активності або надмірну кількість необоротних активів. Водночас прискорення обороту дебіторської та кредиторської заборгованості свідчить про ефективніше управління зобов'язаннями. Отже, медичному закладу варто звернути увагу на оптимізацію використання своїх активів для підвищення загальної рентабельності [5].

Рентабельність є ключовим показником ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. Вона відображає відносні результати фінансової діяльності, показуючи здатність компанії отримувати прибуток у процесі роботи та загальну ефективність використання ресурсів і вкладеного капіталу [44]. На рисунку 3.2 показано аналіз коефіцієнтів рентабельності КНП ММР «ЦПМСД №5».

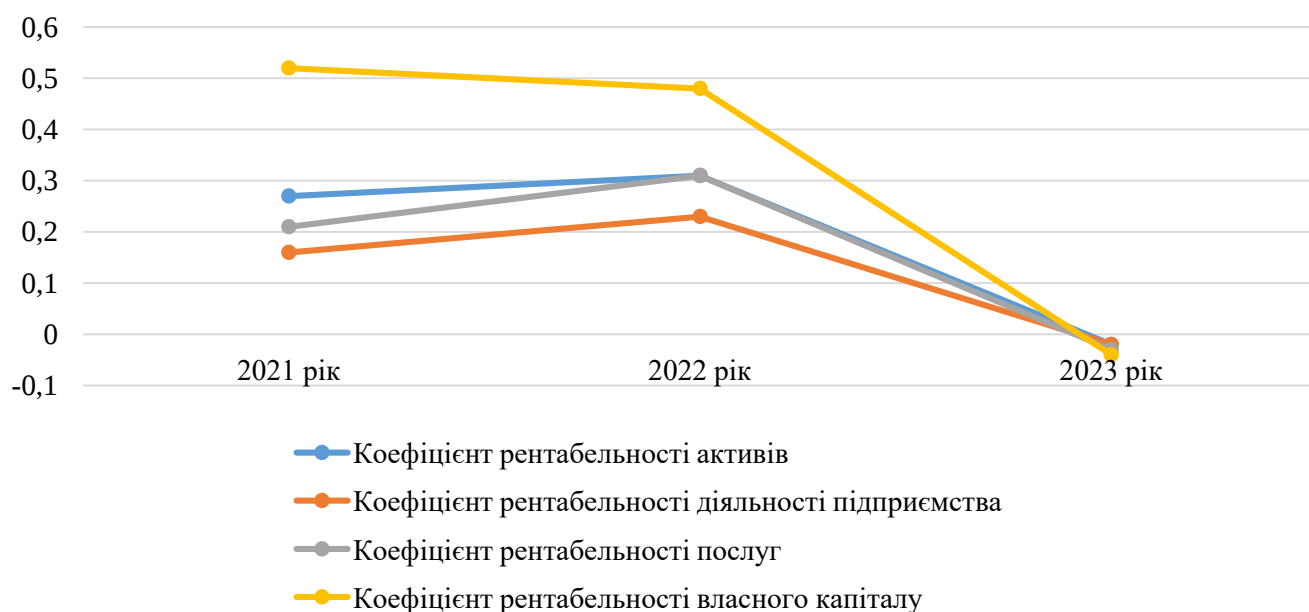

Рис. 3.2 Аналіз коефіцієнтів рентабельності КНП ММР «ЦПМСД №5»

Джерело: складено автором за даними Додатку А та Додатку Г

Таблиця 3.8

Аналіз рентабельності КНП ММР «ЦПМСД №5»

Показник	Формула розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Рентабельність активів	(Чистий прибуток/ середньорічний обсяг активів)*100%	26,74	30,96	-2,49
2. Рентабельність діяльності підприємства	(Чистий прибуток/ чистий дохід)*100%	15,81	23,29	-2,36
3. Рентабельність послуг	(Чистий прибуток/ собівартість)*100%	20,31	31,09	-2,87
4. Рентабельність власного капіталу	(Чистий прибуток/ середньорічний обсяг власного капіталу)*100%	52,84	48,02	-3,68

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

Аналізуючи показники рентабельності комунального некомерційного підприємства за 2021-2022 роки, наведені на рисунку 3.2 та в таблиці 3.8, можна зробити висновок про ефективність діяльності медичного закладу.

Високий рівень коефіцієнта рентабельності активів свідчить про ефективне використання активів підприємства, що підтверджує їх значну віддачу. Також коефіцієнт рентабельності діяльності закладу є доволі високим, що вказує на стабільний рівень доходів та ефективне управління витратами. Коефіцієнт рентабельності послуг демонструє високу ефективність надання послуг і добрий рівень прибутковості. Окрім того, високий коефіцієнт рентабельності власного капіталу свідчить про ефективне використання власних фінансових ресурсів для отримання прибутку.

В свою чергу, проаналізувавши показники рентабельності КНП ММР «ЦПМСД №5» в 2023 році, можна зробити висновок, що всі чотири показники значно зменшились. Такі негативні зміни відбулися через отримання медичним закладом збитку в звітному році.

Однак, зважаючи на те, що досліджуване підприємство є закладом охорони здоров'я, яке не займається виробництвом продукції, його прибутковість не залежить від необхідності підтримувати виробничий процес або створювати запаси сировини

та матеріалів. Тому загальноприйняті показники рентабельності не можуть бути застосовані до КНП ММР «ЦПМСД №5» в повній мірі.

На основі проведеного аналізу фінансового стану КНП ММР «ЦПМСД №5» можна зробити висновок, що заклад демонструє поступове покращення основних показників фінансової стійкості та ліквідності. Зростання коефіцієнтів фінансової незалежності та ліквідності свідчить про підвищення здатності установи виконувати свої зобов'язання, зберігаючи при цьому незалежність від зовнішніх джерел фінансування.

Однак, певні показники потребують додаткової уваги, оскільки забезпечення стабільності фінансового стану для установи охорони здоров'я є ключовим фактором для підтримання високої якості надання послуг. Загалом, фінансовий стан комунального некомерційного закладу свідчить про достатній рівень стабільності з позитивними тенденціями, що сприяє подальшому розвитку та ефективній діяльності установи.

3.2. Аудит обліку лікарських засобів та медичних виробів на досліджуваному підприємстві

Проведення аудиту на КНП ММР «ЦПМСД №5» передбачає детальну перевірку обліку та правильності ведення документації щодо закупівель та використання медикаментів. Дотримання нормативних актів, зокрема Методичних рекомендацій № 635, є важливим чинником забезпечення прозорості й повноти обліку лікарських засобів та медичних товарів.

Аудитор повинен звернути увагу на правильність відображення в обліку всіх отриманих медичних препаратів та виробів медичного призначення. Порухи у веденні обліку можуть призводити до виникнення неоформлених залишків на складі, що підвищує ризики втрати контролю над запасами. Для уникнення таких ситуацій необхідно проводити звірку між даними ордерів на оприбуткування медикаментів та супровідними документами постачальника (рахунками-фактурами, накладними тощо). У випадку виявлення невідповідностей рекомендується складання актів

приймання з подальшою рекламацією до постачальника, а також проведення зустрічного контролю для з'ясування фактичного статусу поставок [26].

Особлива увага під час аудиту на комунальному некомерційному підприємстві приділяється дотриманню процедури приймання медикаментів, зокрема, чи всі поставлені товари введені в обіг в належні терміни та під відповідними найменуваннями. Аудитор також перевіряє відповідність номенклатури лікарських засобів у документах постачальника та прибуткових документах підприємства, що забезпечує уникнення невідповідностей у звітності.

Слід врахувати, що облік медичних виробів з терміном використання понад рік регулюється НП(С)БО 7 «Основні засоби» [33]. Аудитор має перевірити коректність відображення цих об'єктів в обліку.

В таблиці 3.7 представлені умови, які потрібно враховувати для класифікації медичних виробів як виробничих запасів, МШП, малоцінних необоротних матеріальних активів або основних засобів.

Таблиця 3.7

Класифікація медичних виробів

Критерії	Медичні вироби			
	Оборотні активи		Необоротні активи	
	Виробничі запаси	МШП	МНМА	Основні засоби
1	2	3	4	5
Очікуваний строк використання	рік чи менше		більше року	
Вартісна межа	відсутня		20 тис. грн або менше	більше 20 тис. грн
Нарахування амортизації	відсутня		50/50 100%	прямолінійний та інші
Рахунок обліку	201, 202, 209	22	112	104, 105

Джерело: [27]

Аудитор оцінює організацію складського обліку в медичному закладі. Особливої уваги потребує дотримання стандартів зберігання лікарських засобів та медичних виробів: для речовин, що потребують специфічних умов (як-то зберігання при низькій температурі або забезпечення безпеки наркотичних препаратів), мають бути забезпечені відповідні приміщення та засоби, наприклад холодильники або

сейфи. Перевірка правильності документального оформлення зберігання медикаментів також є частиною аудиту, особливо щодо обліку наркотичних засобів та дезінфекційних матеріалів, для яких передбачено спеціальний облік згідно з нормативними вимогами.

Оцінка фактичної наявності медикаментів є одним із найбільш надійних способів контролю. Під час інвентаризації, що проводиться відповідно до нормативних документів, аудитор здійснює перевірку всіх облікових записів та співставляє їх із фізичною наявністю лікарських засобів на складі. Результати інвентаризації документуються для подальшого аналізу та використання у внутрішніх управлінських рішеннях. Приклад інвентаризаційного опису КНП ММР «ЦПМСД №5» наведено в Додатку И.

Проведення інвентаризації лікарських засобів та медичних виробів є обов'язковою процедурою в комунальних некомерційних підприємствах, як і для інших активів. Вона здійснюється відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879 [37]. Це Положення не містить особливих вимог для закладів охорони здоров'я.

Інвентаризація зазвичай проводиться у типових ситуаціях:

1. Перед підготовкою річної фінансової звітності, яка проводиться за три місяці до завершення року.
2. При зміні матеріально відповідальних осіб, що відповідають за облік лікарських засобів та медичних виробів, серед яких зазвичай головні та старші медичні сестри.

Виявлені під час інвентаризації розбіжності реєструються за загальноприйнятою процедурою, аналогічно до обліку на інших підприємствах, а деталі відображаються у відповідних таблицях та супровідній документації.

Важливим аспектом під час аудиту є аналіз процедур оцінки медикаментів, що підлягають списанню. Для цього використовуються стандартні методи, передбачені національними стандартами обліку, такі як метод ідентифікованої собівартості, метод ФІФО або середньозваженої собівартості. Виявлення розбіжностей у результатах інвентаризації та дотримання вимог до відшкодування недостач також є невід'ємною

частиною аудиту. В таблиці 3.8 наведено приклад обліку інвентаризаційних різниць на КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 3.8

Облік інвентаризаційних різниць

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
Зарахування надлишків			
1	Зараховано виявлений надлишок до доходів	201, 202, 209, 22, 112, 104	718
Списання нестачі			
2	Списано нестачу	947	201, 202, 209, 22, 112, 104

Джерело: складено автором за матеріалами підприємства

Проведення аудиту в КНП ММР «ЦПМСД №5» дозволяє виявити можливі порушення в обліку лікарських засобів, визначити недоліки в управлінських процедурах та скласти рекомендації щодо їх усунення. Дотримання вимог до документації та повноти обліку, регулярна інвентаризація і контроль за оцінкою запасів сприяють підвищенню ефективності використання медикаментів та забезпечують надійний рівень контролю на підприємстві.

3.3. Економіко-математичне моделювання показників фінансового результату на КНП ММР «ЦПМСД №5»

Економіко-математичне моделювання є потужним інструментом для аналізу складних економічних систем. Воно ґрунтується на вивченні зв'язків між економічними показниками та створенні моделей, що відображають ці зв'язки для прогнозування, управління й оптимізації процесів.

Економічні показники пов'язані між собою різними видами залежностей, які можна поділити на два основних типи:

1. Функціональні зв'язки, які характеризуються точною відповідністю між причиною (факторною ознакою) та наслідком (результативною ознакою). Такі

залежності описуються математичними формулами, які застосовуються до кожного окремого випадку.

2. Стохастичні зв'язки, які в свою чергу, проявляються тоді, коли одній величині факторної ознаки можуть відповідати різні значення результативного показника. Такі зв'язки часто зустрічаються в економіці, де на результати впливають численні фактори. Зміна однієї ознаки призводить до зміни розподілу значень іншої.

Особливим видом стохастичних зв'язків є кореляційні зв'язки, які виражають взаємозв'язок між середніми значеннями результативної ознаки та факторної ознаки.

Як функціональні, так і кореляційні зв'язки можуть бути:

- Прямими – із зростанням факторної ознаки результативна також зростає.
- Оберненими – зі збільшенням факторної ознаки результативна зменшується, і навпаки.

Залежно від кількості чинників, що впливають на результат, зв'язки поділяються на: однофакторні (залежність лише від одного чинника) та багатфакторні (залежність від кількох чинників).

Процес моделювання полягає у відтворенні поведінки реальної системи за допомогою створеної моделі. Економічне моделювання відрізняється від технічного тим, що воно є більш теоретичним і вимагає глибоких знань специфіки досліджуваних проблем. Модель повинна абстрактно відображати суттєві зв'язки економічного процесу, спрощуючи його для аналізу.

Економіко-математична модель концентрує основні зв'язки та закономірності функціонування економічної системи. Вона забезпечує виявлення ключових чинників впливу на результат, можливість аналізу та прогнозування змін стану досліджуваного об'єкта та інструмент для прийняття оптимальних рішень у різних економічних ситуаціях [20].

Економіко-математичне моделювання допомагає аналітикам і дослідникам проникати у складність економічних систем, забезпечуючи їхнє глибоке розуміння та ефективне управління.

В таблиці 3.9 наведено показники ефективності діяльності КНП ММР «ЦПМСД №5» та фактори, що на нього впливають.

Таблиця 3.9

Показник ефективності діяльності КНП ММР «ЦПМСД №5»
та фактори, що на нього впливають

№ з/П	Показники	Формула розрахунку	Умовні позначення
1	2	3	4
1	Фінансовий результат	Чистий прибуток (збиток)	У
2	Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток / обсяг активів	x_1
3	Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал / пасиви	x_2
4	Коефіцієнт оборотності запасів	Собівартість продукції / вартість запасів	x_3
5	Коефіцієнт фондівддачі	Чистий дохід / обсяг незавершених капітальних інвестиція + основних засобів	x_4
6	Частка маржинального доходу в чистому доході, %	(Маржинальний дохід / чистий дохід) *100	x_5

Джерело: складено автором

В таблиці 3.10 наведено дані результативного показника та факторів за 12 кварталів для регресійно-кореляційного аналізу медичного закладу.

Таблиця 3.10

Вихідна інформація для регресійно-кореляційного аналізу
(щоквартальні дані)

Квартал	Результативний показник (У)	Фактор 1 (x1)	Фактор 2 (x2)	Фактор 3 (x3)	Фактор 4 (x4)	Фактор 5 (x5)
1	2	3	4	5	6	7
4 кв. 2021	6 048,6	0,23	0,59	12,78	2,36	22,59
1 кв. 2022	3 912,8	0,13	0,65	4,46	0,81	35,46
2 кв. 2022	7 634,8	0,23	0,69	8,63	1,61	35,98
3 кв. 2022	10 226,8	0,28	0,7	8,94	2,27	33,45
4 кв. 2022	9 829,5	0,27	0,69	8,98	2,84	27,19
1 кв. 2023	452,8	0,01	0,69	1,77	0,5	13,73
2 кв. 2023	510,4	0,02	0,69	3,32	1,005	10,68
3 кв. 2023	-608,2	-0,02	0,64	3,72	1,53	5,49
4 кв. 2023	-925,4	-0,03	0,67	6,49	2,03	5,15
1 кв. 2024	-153,8	-0,004	0,66	1,65	0,52	10,21
2 кв. 2024	-645,3	-0,02	0,68	4,09	1,11	6,39
3 кв. 2024	-2 262,1	-0,07	0,68	7,32	1,67	1,73

Джерело: складено автором за матеріалами Додатку А та Додатку Г

На основі зібраної вихідної інформації було побудовано модель регресії. В таблиці 3.11 наведено результати щодо формування регресійної моделі залежності фінансового результату КНП ММР «ЦПМСД №5» від факторів.

Таблиця 3.11

Результати щодо формування регресійної моделі залежності фінансового результату від чинників

Показник	Коефіцієнти	t-статистика	P-значення
1	2	3	4
Y-перетин	-9038,550238	-4,834413363	0,001889852
Змінна x_1	34297,10956	42,60285212	1,02448E-09
Змінна x_2	13230,14401	4,850301376	0,001855678
Змінна x_3	-179,0775985	-3,262963486	0,013807773
Змінна x_4	765,6565752	3,764113963	0,007036897

Джерело: складено автором

Нижче наведено формулу рівняння регресії (3.1):

$$Y = a_0 + a_1 x_1 + a_2 x_2 + a_3 x_3 \dots \quad (3.1)$$

де a_0 – це значення вільного члена рівняння регресії;

$a_1 ; a_2 ; a_3 \dots$ – значення кожного коефіцієнта регресії.

На основі наведеної вище формули, складено рівняння регресії:

$$Y = -9038,55 + 34297,11x_1 + 13230,14x_2 + (-179,08x_3) + 765,66x_4$$

Значення коефіцієнтів свідчить про те, що при збільшенні показників на 1 в.п., а саме коефіцієнта рентабельності активів, коефіцієнта фінансової незалежності та коефіцієнта фондівдачі, фінансовий результат медичного закладу збільшується на 34297,11%, 13230,14 та 765,66 відповідно, але якщо коефіцієнт оборотності запасів зменшиться на 1 в.п., то фінансовий результат зменшується на 179,08%. Високі значення t-статистики та низькі значення P-значень вказують на значущість впливу цих факторів на результативний показник.

В таблиці 3.12 наведена регресійна статистика за даними КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 3.12

Регресійна статистика

№ з/п	Показник	Значення
1	2	3
1	Множинний R	0,999075002
2	R-квадрат	0,998150859
3	Нормований R-квадрат	0,997094207
4	Стандартна помилка	242,2689195
5	Спостереження	12

Джерело: складено автором

Проаналізувавши інформацію наведену в таблиці, можна побачити що коефіцієнт детермінації (R-квадрат) дорівнює 0,998150859 і наближається до одиниці, це свідчить про достатньо високу точність отриманої моделі. Крім того, значення множинного коефіцієнта кореляції, яке становить 0,999075002 і також наближається до одиниці, вказує на тісний взаємозв'язок між результативним показником і факторами, включеними в модель.

За результатами кореляційно-регресійного аналізу було визначено чотири ключові фактори, які мають значний вплив на модель: коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт оборотності запасів та коефіцієнт фондівіддачі.

Таблиця 3.13

Оцінка значущості регресійної моделі

Показник	F	Значущість F
1	2	3
Регресія	944,6352583	1,22175E-09
Залишок	-	-
Усього	-	-

Джерело: складено автором

Аналізуючи отриманий рівень значущості F-критерію наведений в таблиці 3.13, можна сказати що показник (1,22175E-09) значно менший за встановлений, отже дана регресійна модель є адекватною та надійною для аналізу. Модель добре описує залежності між результативним показником і включеними факторами, підтверджуючи її значущість.

Щоб оцінити ступінь зв'язку між факторами, а також між кожним фактором і результативним показником, слід визначити парні коефіцієнти кореляції. В таблиці 3.14 наведено матрицю парних коефіцієнтів кореляції КНП ММР «ЦПМСД №5».

Таблиця 3.14

Матриця парних коефіцієнтів кореляції

	Стовпчик 1	Стовпчик 2	Стовпчик 3	Стовпчик 4	Стовпчик 5
1	2	3	4	5	6
Стовпчик 1	1				
Стовпчик 2	0,990224	1			
Стовпчик 3	0,086632	-0,03119	1		
Стовпчик 4	0,656614	0,699976	-0,29668	1	
Стовпчик 5	0,601544	0,592047	-0,10086	0,862587	1

Джерело: складено автором

Аналізуючи таблицю 3.14, можна побачити, що перший стовпчик демонструє ступінь зв'язку між результативним показником і кожним із факторів. Другий, третій та наступні стовпці показують рівень зв'язку між факторами в парі. У представленому випадку спостерігається тісний зв'язок як між результативним показником і кожним фактором, так і між самими факторами.

Коефіцієнт еластичності показує, на скільки відсотків змінюється у середньому результативна ознака при зміні факторної ознаки на 1 %. Він розраховується за формулою (3.2):

$$E_i = a_i \frac{\bar{x}_i}{\bar{Y}}, \quad (3.2)$$

де a_i – коефіцієнт регресії при i -му факторі;

$\bar{x}_i$ – середнє значення i -го фактору;

$\bar{Y}$ – середнє значення результативної ознаки.

За результатами регресійно-кореляційного аналізу медичного закладу розраховано коефіцієнти еластичності:

$$E1 = 34297,11 * x1/Y = 34297,11 * 0,09/2835,08 = 1,09$$

$$E2 = 13230,14 * x2/Y = 13230,14 * 0,67/2835,08 = 3,13$$

$$E3 = -179,08 * x3/Y = -179,08 * 6,01/2835,08 = -0,38$$

$$E4 = 765,66 * x4/Y = 765,66 * 1,52/2835,08 = 0,41$$

Згідно з результатами РКА та визначеними коефіцієнтами еластичності, коефіцієнт фінансової незалежності виявився найбільш суттєвим фактором, з еластичністю 3,13%. Такий показник вказує на значний вплив на залежну змінну, що робить цей фактор критично важливим для досягнення ефективності. Інші проаналізовані показники мають менший вплив і є менш значущими.

Отже, виходячи з результату проведеного дослідження, можна зробити висновки, що для покращення результатів і підвищення ефективності слід зосередити увагу на оптимізації коефіцієнта фінансової незалежності, оскільки саме цей показник має найбільший вплив потенціал для позитивних змін.

Кореляційно-регресійний аналіз, проведений для КНП ММР «ЦПМСД №5», показав, що ключові фактори, такі як коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт оборотності запасів і коефіцієнт фондівдачі, мають суттєвий вплив на фінансовий результат медичного закладу. Це підкреслює необхідність комплексного підходу до аналізу фінансового стану.

Результати регресійної моделі підтверджують, що коефіцієнт фінансової незалежності має найбільший вплив на фінансовий результат закладу. Коефіцієнти еластичності, розраховані в ході дослідження, також вказують на високу чутливість фінансового результату до цього показника.

Враховуючи високий вплив коефіцієнта фінансової незалежності, для покращення фінансових результатів медичного закладу рекомендується зосередити увагу на оптимізації цього показника. Такий підхід дозволить досягти значних покращень у фінансовому стані та підвищити загальну ефективність діяльності підприємства.

Висновки до розділу 3. У розділі 3 було проаналізовано фінансовий стан, проведено аудит та економіко-статистичне моделювання операцій з постачання лікарських засобів і медичних виробів у КНП ММР «ЦПМСД №5». Дослідження показало значні зміни у фінансовій стійкості, ліквідності та діловій активності підприємства в період 2021–2023 років.

Аналіз фінансових показників свідчить про позитивні зрушення, зокрема, зростання ліквідності, необоротних і оборотних активів, що відображає інвестиції в модернізацію матеріально-технічної бази. Водночас, зниження фінансової незалежності та коефіцієнтів захисту власного капіталу у 2023 році вказує на зростання ризиків через залежність від зовнішніх джерел фінансування. Для забезпечення фінансової стабільності рекомендовано зосередитися на збільшенні частки власного капіталу та оптимізації використання активів.

Аудит обліку лікарських засобів та медичних виробів підтвердив важливість цієї процедури для забезпечення прозорості та ефективності використання ресурсів. Перевірка документів, контроль за дотриманням нормативних вимог і аналіз результатів інвентаризацій дозволили виявити можливі порушення та надати рекомендації щодо удосконалення облікових процесів. Це сприятиме зниженню ризиків втрат і підвищенню точності обліку.

Економіко-математичне моделювання, проведене для КНП ММР «ЦПМСД №5», продемонструвало ефективність цього підходу в аналізі фінансових результатів. Кореляційно-регресійний аналіз виявив ключові фактори, що впливають на фінансові результати закладу, серед яких найбільший вплив має коефіцієнт фінансової незалежності. Розраховані коефіцієнти еластичності підкреслюють чутливість фінансових результатів до змін у цьому показнику.

На основі отриманих результатів запропоновано рекомендації щодо підвищення фінансової ефективності діяльності закладу. Особливу увагу слід приділити оптимізації коефіцієнта фінансової незалежності та вдосконаленню облікових і управлінських процесів. Комплексний підхід до аналізу, аудиту та моделювання дозволить забезпечити стабільне функціонування підприємства та підвищити якість медичних послуг.

ВИСНОВКИ

У результаті наукового дослідження та критичного розгляду основних аспектів і проблем теорії обліку та оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів зроблено такі висновки:

1. Ринок медичних послуг є ключовим елементом національної економіки, який забезпечує профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію населення. У цьому ринку лікарські засоби та медичні вироби відіграють центральну роль, впливаючи на якість та ефективність медичного обслуговування. Визначено, що лікарські засоби – це речовини або їх комбінації, що застосовуються для лікування, профілактики захворювань тощо, а медичні вироби, в свою чергу, – це інструменти, апарати чи прилади, що використовуються для діагностики, лікування, профілактики чи полегшення стану пацієнтів, самостійно або в поєднанні з іншими засобами.

В дипломній роботі було більш детально проаналізовано економічну сутність операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів, яка відображається у нормативному регулюванні, обліку, специфіці використання та ролі в системі охорони здоров'я. Також було наведено основні відмінності між лікарськими засобами та медичними виробами, які дають змогу краще зрозуміти їх економічну сутність, особливості регулювання, способи обліку та підходи до використання в медичній практиці.

2. Також було розглянуто порядок документального оформлення та відображення інформації про постачання лікарських засобів та медичних виробів на підприємстві. Визначено, що кожен етап постачання супроводжується відповідною первинною документацією, яка служить основою для подальшого бухгалтерського обліку. Ретельне ведення облікових документів сприяє прозорості операцій, знижує ризики податкових помилок і допомагає оптимізувати фінансові показники підприємства. Медичні заклади самостійно розробляють та впроваджують правила щодо приймання, зберігання, видачі (переміщення) та списання використаних лікарських засобів і медичних виробів, враховуючи специфіку своєї діяльності, особливості технологічних процесів обліку та вимоги чинного законодавства.

3. В дипломній роботі досліджено міжнародну практику оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів. Визначено, що нинішня система пільгового ПДВ сприяє зниженню фінансового навантаження, проте існують проблеми, пов'язані з недоліками законодавчої бази, високими податками на імпорт і недостатнім регулюванням ринку.

Вивчення міжнародного досвіду показало ефективність диференційованих і знижених ставок ПДВ у більшості країн для підвищення доступності лікарських засобів. Тож було наведено перелік рекомендацій для України, щодо важливості вдосконалення податкової політики, спрощення процедури ввезення та сертифікації, а також запровадження механізмів регулювання цін на безрецептурні препарати. Оптимізація цих процесів сприятиме покращенню медичного обслуговування та забезпечить кращу доступність ліків для населення.

4. Суб'єктом дослідження даної дипломної роботи став медичний заклад, який знаходиться в м. Миколаєві, а саме КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5». Заклад охорони здоров'я забезпечує широкий спектр послуг, зокрема профілактичну, діагностичну, амбулаторну та невідкладну медичну допомогу. Організаційна структура підприємства побудована за лінійно-організаційним принципом, що сприяє чіткому розподілу функцій та ефективному управлінню. Підприємство дотримується вимог законодавства щодо бухгалтерського обліку та фінансової звітності, використовуючи сучасні автоматизовані програми для оптимізації цих процесів. Стабільність діяльності забезпечується високим професіоналізмом співробітників, серед яких головний бухгалтер виконує критично важливу роль у дотриманні фінансової дисципліни.

В пункті було наведено організаційну характеристику підприємства та проаналізовано оцінку фінансового стану КНП ММР «ЦПМСД №5» за основними економічними показниками, також було надано висновки щодо результатів розрахунків. Визначено, що медичний заклад демонструє успішну реалізацію завдань з надання якісних медичних послуг та дотримання фінансово-економічних стандартів, що сприяє ефективному функціонуванню підприємства в умовах сучасної медичної системи України.

5. КНП ММР «ЦПМСД №5» має свої особливості в обліку та оподаткуванні операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів. Такі особливості зумовлені специфікою діяльності медичних закладів, необхідністю дотримання законодавчих норм і методичних рекомендацій, а також забезпеченням точного контролю за рухом лікарських засобів, їхньою вартістю, кількістю та термінами придатності. У КНП ММР «ЦПМСД №5» облік здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій № 635, Національних стандартів бухгалтерського обліку та внутрішнього Порядку, які регламентують приймання, зберігання, переміщення та списання лікарських засобів.

Визначено, що бухгалтерський облік лікарських засобів ведеться у кількісному та сумарному вираженні із врахуванням специфіки кожного об'єкта обліку, що забезпечує високий рівень точності та прозорості даних. В пункті більш детально показано рахунки та типові операції щодо відображення обліку лікарських засобів та медичних виробів на комунальному некомерційному підприємстві.

6. Також в дипломній роботі було визначено, що в умовах постійних змін у законодавстві, збільшення гуманітарної допомоги та потреби в автоматизації облікових процесів, ефективного ведення обліку стає критично важливим. Тому було наведено напрями удосконалення обліку операцій з постачання лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я, а саме запропоновано впровадження єдиного стандарту обліку, автоматизація процесів та підвищення кваліфікації персоналу, що в свою чергу, є основними напрямками, які сприятимуть підвищенню прозорості, точності та ефективності обліку.

Також представлено більш детальну класифікацію субрахунку 201 «Сировина та матеріали» для забезпечення чіткого та систематизованого обліку лікарських засобів та медичних виробів за різними джерелами фінансування та отримання. В результаті цього, медичні заклади зможуть забезпечити не лише належний контроль за ресурсами, але й підвищити якість медичних послуг для населення. Тож визначено, що комплексний підхід до вдосконалення облікових систем є необхідним для досягнення високих результатів у сфері охорони здоров'я.

7. Оцінка фінансового стану та аналіз основних показників діяльності КНП ММР «ЦПМСД №5» за 2021-2023 роки продемонстрував значні зміни у фінансовому стані, ліквідності, фінансовій стійкості та діловій активності закладу. Зокрема, спостерігається зростання необоротних і оборотних активів, що вказує на інвестиції в модернізацію матеріально-технічної бази та підвищення обсягів оборотного капіталу. Однак зменшення нерозподіленого прибутку та зниження коефіцієнтів захисту власного капіталу у 2022 році підкреслюють ризикові аспекти діяльності закладу.

Збільшення коефіцієнтів ліквідності в 2022-2023 роках свідчить про поліпшення фінансового стану закладу та його здатність виконувати поточні зобов'язання. Водночас зниження фінансової незалежності у 2023 році вказує на зростання залежності закладу від зовнішнього фінансування. Попри це, підвищення маневреності власного капіталу та поступова диверсифікація фінансових ресурсів демонструють зусилля закладу з підтримки фінансової стабільності.

Загалом, фінансова стійкість КНП ММР «ЦПМСД №5» зазнала значних змін у період з 2021 по 2023 рік, демонструючи як позитивні тенденції (зростання ліквідності та маневреності капіталу), так і негативні показники (зростаюча залежність від зовнішніх джерел фінансування). Для подальшого підвищення фінансової стійкості важливо зосередитися на підвищенні частки власного капіталу, зниженні фінансових ризиків і оптимізації використання активів, що дозволить закладу забезпечити стабільне функціонування в довгостроковій перспективі.

8. Також в дипломній роботі було розкрито аудит обліку лікарських засобів та медичних виробів на досліджуваному підприємстві. Визначено, що аудит є критично важливою процедурою для забезпечення прозорості та ефективності використання ресурсів. Детальна перевірка документації, відповідність вимогам нормативних актів, зокрема щодо обліку лікарських засобів, їх зберігання та проведення інвентаризацій, дозволяє виявити потенційні порушення та недоліки в управлінських процедурах. Регулярний контроль та аналіз результатів інвентаризацій сприяють підвищенню точності обліку та мінімізації ризиків втрати чи неправильного використання медикаментів.

9. Проведено економіко-статистичне моделювання показників фінансового результату КНП ММР «ЦПМСД №5» за 12 кварталів. Визначено, що економіко-математичне моделювання є потужним інструментом для аналізу економічних систем, оскільки дозволяє виявляти та прогнозувати залежності між різними економічними показниками. Завдяки йому можна оптимізувати процеси управління та приймати обґрунтовані рішення.

Кореляційно-регресійний аналіз, проведений для КНП ММР «ЦПМСД №5», показав, що ключові фактори, такі як коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт оборотності запасів і коефіцієнт фондівдачі, мають суттєвий вплив на фінансовий результат медичного закладу. Це підкреслює важливість комплексного підходу до аналізу.

Результати регресійної моделі підтверджують, що коефіцієнт фінансової незалежності має найбільший вплив на фінансовий результат закладу. Коефіцієнти еластичності, що були розраховані в рамках дослідження, також вказують на високу чутливість результату до цього показника.

Тож за результатами проведено аналізу підприємству було наведено рекомендації, а саме з огляду на високий вплив коефіцієнта фінансової незалежності, для покращення фінансових результатів медичного закладу необхідно зосередити увагу на його оптимізації. Це дозволить досягти значних покращень у фінансовому стані та підвищити загальну ефективність діяльності.

Список використаних джерел

1. Атамас О.П. Організація бухгалтерського обліку лікарських засобів і предметів медичного призначення в закладах охорони здоров'я. *Науковий огляд*. 2020. №3 (66). С.3-8.
2. Безкоровайна Л.В. Медична бухгалтерія: Облік медикаментів у запитаннях і відповідях. *Бухгалтерський інтернет портал*: офіційний веб-сайт. URL: <https://ibuhgalter.net/ru/articles/1039> (дата звернення: 14.10.2024).
3. Безкоровайна Л.В. Особливості обліку медикаментів у закладах охорони здоров'я – комунальних некомерційних підприємствах. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 52. С. 168-174.
4. Бойко О. Специфіка податкових систем України і країн Європейського Союзу та їх порівняльний аналіз. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 4(49). Ч. 2. С. 322–329.
5. Бугас Н.В., Костюк Г.В. Аналіз та оцінка ділової активності підприємств. *Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток»*. № 2. 2017. С. 1-5.
6. Буткевич О.В. Формування облікової політики щодо розрахунків за податковими платежами. *Економічний простір*. 2021. №171. С. 87-92.
7. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / за ред. В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Н. В. Мужевич. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 330 с.
8. Гевлич Л.Л., Гевлич І.Г. Бухгалтерська справа: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. 132 с.
9. Глушко А. Д., Грачова А. О. Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. С. 1-7.
10. Гончар В. І. Механізми регулювання фармацевтичного ринку національної економіки. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису: дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Запоріжжя, КПУ, 2021. 282 с.
11. Даценко Г.В. Облік лікарських засобів в закладах охорони здоров'я. Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: зб. наук. пр. VII

Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 27 берез. 2019 р.: у 2-х ч. Ч. II. Вінниця : ВРВ ВТЕІ КНТЕУ. 2019. 511 с.

12. Іванчов П.В. Проблеми реформування системи охорони здоров'я в Україні: інституційний аспект. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. №6 (228). С. 133-145.

13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 15.10.2024).

14. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік II: підручник. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2021. 396 с.

15. Кобилецький В. Р. Аналіз власного капіталу. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»*. URL: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/92-analiz-vlasnoho-kapitalu> (дата звернення: 10.11.2024).

16. Криничко Л., Мотайло О. Нові підходи до фінансування системи охорони здоров'я. *Аспекти публічного управління*. 2021. №9 (2). С. 86-100.

17. Куцик П., Бачинський В. Сучасні підходи до організації управлінського обліку в компанії. *Економічний збірник: Праці Наукового товариства ім. Шевченка*. Том LXIII. Львів: НТШ оригінальне видавництво Львівського торговельно-економічного університету. 2020. С. 205-221.

18. Лікарські засоби, медичні вироби та обладнання: облік придбання і списання. *Могол Альфа*: офіційний веб-сайт. URL: <https://www.mogol-alfa.com.ua/ua/buhgalterski-novini/oblik-likarskih-zasobiv/> (дата звернення: 15.10.2024).

19. Лубенченко О.Е., Костирко Р.О., Шульга С.В., Василюк М.М. Формування облікової політики закладів охорони здоров'я в новітніх умовах їх реформування. *Фінансово-кредитна діяльності: проблеми теорії і практики*. 2021. №5 (40). С. 167-177.

20. Методичні вказівки до тренінгу для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх форм навчання спеціальності «Облік і оподаткування».

Розділ «Економіко-математичне моделювання» / за ред. К. Д. Семенова. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2024 р. 27 с.

21. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 №635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення: 14.10.2024).

22. Момот О.О., Габрієлян Д.М. Управління в закладах охорони здоров'я (на прикладі КНП ММР «ЦПМСД №3»): дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр»: спец. 073 «Менеджмент». Миколаїв, ЧНУ ім. Петра Могили, 2022. 116 с.

23. Муляр Г. Зарубіжний досвід функціонування системи охорони здоров'я в контексті забезпечення реалізації права на охорону здоров'я. *Вісник АПСВТ*. 2020. № 1-2. С. 43-52.

24. Назарко С.О. Сучасна парадигма управління закладом охорони здоров'я в умовах проведення медичної реформи. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. № 4 (20). 2019. с. 170-175.

25. Немченко А., Назаркіна В., Міщенко В., Винник О., Гішян Ш. Аналіз особливостей оподаткування ПДВ товарів аптечного асортименту у світі та Україні. *Молодий вчений*. 2021. №10 (98). С. 119-124.

26. Облік і аудит: навч. посіб. / за ред. Т.М. Ковальчук, І.І. Никифорок – Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 520 с.

27. Огінській А, Лучко М. До питання аудиту медикаментів. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія*: XI Міжнародна науково-практична Інтернет-конференції. 1 грудня 2022 року. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С. 145-148.

28. Онищенко В. Облік лікарських засобів та медичних виробів: приклади від експерта. *Бухгалтерія для бюджету та ОМС*: офіційний веб-сайт. URL: <https://oblikbudget.com.ua/article/423-oblk-lkarskih-zasobv-tamedichnih-virobv-prikladi-vd-eksperta> (дата звернення: 14.10.2024).

29. Податковий Кодекс України від 02.10.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 29.10.2024).

30. Поліщук О.Т., Кушпіта Д.О. Облік реалізації лікарських засобів: доступні ліки населенню. *Економіка і організація управління*. 2021. №4 (44). С. 221-234.

31. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 14.07.2020 № 776-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>. (дата звернення: 20.10.2024).

32. Про внесення змін до переліку товарів (у тому числі лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання), необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, операції з ввезення яких на митну територію України та/або операції з постачання яких на митній території України звільняються від оподаткування податком на додану вартість та які звільняються від сплати ввізного мита: постанова Кабінету Міністрів України від 09.11.2022 № 1260. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1260-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.11.2024).

33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

34. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 22.10.2024).

35. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 №290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 14.10.2024).

36. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від

31.12.1999 №318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 14.10.2024).

37. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 №879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 17.10.2024).

38. Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів: постанова кабінету Міністрів України від 02.10.2013 №753. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/753-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.10.2024).

39. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 № 123/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

40. Самофалов Д.О. Формування моделі комунікативної діяльності в публічному адмініструванні охороною здоров'я України: теоретикометодологічний аспект : дис. ... д.наук д.у.: 25.00.01/Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка» МОН України. Дніпро, 2023. 461 с.

41. Синиця Ю. С. Облік та оподаткування в бюджетних установах : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 284 с.

42. Устимчук О.В. Аналіз нормативно-правових засад регулювання сфери надання медичних послуг в Україні. *Аспекти публічного правління*. 2019. № 10. С. 5-13.

43. Фінансовий аналіз. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування». / За ред.: Волкова Н. А., Семенова К. Д. Одеса: ОНЕУ. 2023. 124 с.

44. Черненко К. П., Семененко Г. М., Луконін О. В. Оцінка фінансового стану медичного закладу в умовах реформи фінансування системи охорони здоров'я. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. С. 1-8.

45. Чурпій І.К., Чурпій Н.В., Чурпій К.Л. Нормативно-правове забезпечення системи охорони здоров'я в сучасних реаліях. *Art of Medicine*. 2020. №2 (14). С. 121-125.

Додатки

Фінансова звітність малого підприємства

1. Баланс на 31.12.2023 г.	Форма N 1-м	Код за ДКУД	1801006
---------------------------------------	--------------------	-------------	---------

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1868.6	1865.3
первісна вартість	1001	1868.6	1865.3
накопичена амортизація	1002	0.0	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	109.4	
Основні засоби:	1010	15877.4	16260.8
первісна вартість	1011	22587.4	24287.7
знос	1012	6710.0	8023.9
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	17855.4	18126.1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	3726.2	4771.8
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		

Продовження додатку А

1	2	3	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0.5	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	15260.8	14428.3
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	18987.5	19200.1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	36842.9	37326.2

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8056.9	8056.9
Додатковий капітал	1410	7727.6	8422.8
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17549.2	16623.7
Неоплачений капітал	1425	8056.9	8056.9
Усього за розділом I	1495	25276.8	25046.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	2199.0	3359.8
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	4.6	7.6
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Доходи майбутніх періодів	1665	9361.6	8912.3
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	9366.2	8919.9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	36842.9	37326.2

Продовження додатку А

2. Звіт про фінансові результати
за 2023 р.

Форма N 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	32650.4	45926.3
Інші операційні доходи	2120	14489.2	3800.4
Інші доходи	2240	1219.4	1085.7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	48359.0	50812.4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	30970.4	33438.3
Інші операційні витрати	2180	17091.3	6458.7
Інші витрати	2270	1222.7	1085.9
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	49284.4	40982.9
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(925.4)	9829.5
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(925.4)	9829.5

Керівник

(підпис)

. Петрова Г.В.
(ініціали,
прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

. Кяршіс І.Ю.
(ініціали,
прізвище)

Додаток Б

АКТ від 05.05.2023
оцінки вартості благодійної допомоги

Згідно видаткової накладної База СМП Склад №1175 № 1355 від 05.05.2023 р., передає, а КНП ММР "Центр первинної медико-санітарної допомоги №5" приймає перелічені нижче матеріальні цінності отриманні в результаті благодійної допомоги.
Керуючись листом МОЗ від 28.09.2022 № 28/22551/2-22, наказом КНП ММР "ЦПМСД № 5" від 04.01.2022 № 45-л (зі змінами, внесеними наказом КНП ММР "ЦПМСД № 5" від 08.09.2022 № 156-л), комісія у складі:

Голова комісії

інспектор з кадрів

Бєляєва З.Г.

(прізвище, ініціали)

Члени комісії

бухгалтер

Кернус Т.С.

(прізвище, ініціали)

бухгалтер

Ткаченко Т.О.

(прізвище, ініціали)

інженер з ОП

Моторна О.І.

(прізвище та ініціали)

секретар

Рубчинська Т.І.

(прізвище, ініціали)

завгосп

Головін О.А.

(прізвище, ініціали)

склала цей акт про те, що головна медсестра Тищенко Є.І., прийняла перелічені нижче товаро-матеріальні цінності.

№ з/п	Матеріальні цінності	Одиниця виміру	Фактична наявність			
	найменування, вид, сорт, група		кількість	вартість	сума	
1	2	3	4	5	6	7
1	еналаприл	уп	7	9.00	63.00	
2	ципронекс 500	уп	19	72.00	1368.00	
3	ципронекс 500 № 10	уп	13	72.00	936.00	
4	амоксацилін	фл	16	180.00	2880.00	
5	медичний одяг (комбінезони)	шт	120	45.00	5400.00	
6	адреналін № 5	уп	3	45.00	135.00	
	Разом:		178		10782.00	

Разом за описом: а) кількість порядкових номерів

шість

(прописом)

сто сімдесят вісім

(прописом)

Десять тис сімсот вісімдесят дві грн 00 коп

(прописом)

Продовження додатку Б

Голова комісії

інспектор з кадрів

Член бухгалтер

бухгалтер

інженер з ОП

секретар

завгосп

Прийняв:

Беляєва З.Г.

(прізвище, ініціали)

Кернус Т.С.

(прізвище, ініціали)

Ткаченко Т.О.

(прізвище, ініціали)

Моторна О.І.

(прізвище та ініціали)

Рубчинська Т.І.

(прізвище, ініціали)

Головін О.А.

(прізвище, ініціали)

Тищенко Є.І.

(прізвище, ініціали)

(підпис)

№ п/п	П.І.О.	Вік	Стать	Стаж роботи	Стаж роботи за професією	Стаж роботи за спеціальністю	Стаж роботи за кваліфікацією	Стаж роботи за освітньою кваліфікацією	Стаж роботи за спеціальністю	Стаж роботи за кваліфікацією	Стаж роботи за освітньою кваліфікацією
1	Беляєва З.Г.	45	Ж	10	10	10	10	10	10	10	10
2	Кернус Т.С.	40	Ж	8	8	8	8	8	8	8	8
3	Ткаченко Т.О.	35	Ж	5	5	5	5	5	5	5	5
4	Моторна О.І.	30	Ж	3	3	3	3	3	3	3	3
5	Рубчинська Т.І.	25	Ж	2	2	2	2	2	2	2	2
6	Головін О.А.	20	Ж	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Тищенко Є.І.	15	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0

Продовження додатку Б

483

АКТ
прийняття - передачі

м. Миколаїв

20.02.2022

МБФ «Вихід» в рамках проекту «Health Link: Прискорення захисту та подолання ВІЛ в Україні», згідно з договором про співпрацю від 01.10.2022 № 113 в особі директора Горбачової О.П. передала в КНП ММР Центр первинної медико-санітарної допомоги №3, а особі директора Юрчук М.М. прийняв товарно-матеріальні цінності, а саме:

№	Найменування товару	Кількість шт	Ціна (грн)	Сума (грн)
1	Презервативи чоловічі Blue/Gold, Healthcare Limited	700	0,98738	691,17
2	Лубрикант (гель-змазка на водній основі) 4,5г 2201L10216, 31.12.2024р.	250	0,91422	228,56
3	Скатортина поліетиленова 120х150 см, 30 мм	7	13,00	91,00
4	Рукавички латексні без палику т.п.01.09.2025	300	3,105	931,5
5	Швидкий тест для виявлення антитіл до вірусу імунодефіциту людини (ВІЛ) V20220801, 15.02.2024р.	150	18,26	2 739,00
6	Тести на ВІЛ для самотестування. OraQuick HIV, Self-Test HIVCO-2192, 19.01.2025р.	30	128,34	3 850,2
7	Експрес-тест ВІЛ-1,2,0, "Швидка відповідь" №1.77J1421S, 30.09.2023	5	30,05	150,25
РАЗОМ				8681,68

1. Претензій та зауважень до якості товарів немає.
2. Даний Акт складений та підписаний у двох примірниках, по одному для кожної із сторін.
3. В рамках Угоди передбачена звітність з використання швидких тестів за формами Проекту.

Передав
Керівник проекту
HealthLinkМБФ

[Підпис]
Висоцька

Прийняв
Президент сторони

[Підпис]
Юрчук

Накладна на переміщення №6 від 12.01.2023

КНП "МОЦПДП" МОР
Благод. Доп. ГФ 10

Підрозділ: Адміністративно-управлінський підрозділ

Мат. відповідальний: Альона БЕЛОУС

Рахунок: 20 Субрахунок: 201

Підрозділ: КНП ММР ЦПМСД №5

Мат. відповідальний:

через:

за дорученням:

№	Найменування	Од. вим.	Кількість	Ціна	Сума
1	Швид.тест д/виявл.антитіл до ВІЛ (колоїдзолото) сер№ V20210902	шт	70.000	14.62745	1023.92
2	Експрес-тест ВІЛ-1-2-0 Швид.відп. сер№ 77J1421S	шт	10.000	30.71765	307.18
Всього:					1331.10

Всього передається: Вісімдесят одиниць
на суму: Одна тисяча триста тридцять одна гривня 10 копійок

Передав

Отримав

В.о директора

(Лариса КОЛОМІЄЦЬ)

Головний бухгалтер

(Анна СОРОКІНА)

1331.10

міськ					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
201м/б	372436.08	2230	544120.30	748628.18	167928.20
202м/б	195488.36	2220	288541.00	377144.42	106984.94
205м/б	49373.39	2210	0.00	0.00	49373.39
221м/б	248428.87	2210	0.00	37307.76	211121.11
Разом:	865726.7		832761.3	1163080.36	535407.64
благод					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
202б	1064105.26	2220	9621544.28	8780307.66	1905341.88
203б	0	2210	0.01	0.01	0.00
205б	0.00	2210	9180.00	0.00	9180.00
209б	44273.29	2210	33355.43	30296.64	47332.08
201б	46742	2230	634296.29	345606.72	335431.57
221б	15353.43	2210	15246.00	4811.00	25788.43
221б	0	2220	2419.32	0.00	2419.32
Разом:	1170473.98		10316041.33	9161022.03	2325493.28
гуман					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
202 гум	0.00	2220	501687.11	145501.43	356185.68
209 гум	0.00	2210	4415.50	1139.90	3275.60
221 гум	0.00	2210	26040.00	0.00	26040.00
Разом:	0		532142.61	146641.33	385501.28
центр.					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
201ц	242.16	2230	0.00	242.16	0.00
202ц	134633.45	2220	218969.42	256629.55	96973.32
209ц	309.26	2210	0.00	24.77	284.49
221ц	28537.64	2210	0.00	12387.64	16150.00
Разом:	163722.51		218969.42	269284.12	113407.81
НСЗУ					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
202нсу	1093264.48	2220	414235.77	650241.06	857259.19
203нсу	63481.9	2210	98733.00	95387.10	66827.80
205нсу	86556.14	2210	360798.04	365122.43	82231.75
207нсу	18253.15	2210	20108.00	14921.00	23440.15
209нсу	10497.17	2210	94948.18	91787.30	13658.05
221нсу	136196.17	2210	85685.29	3302.30	218579.16
221нсу	117835	2220	0.00	13693.00	104142.00
Разом:	1526084.01		1074508.28	1234454.19	1366138.10
платні послуги					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
202п/п	0.00	2220	10269.68	11.97	10257.71
205п/п	208.57	2210	0.00	0.00	208.57
209п/п	9.75	2210	650.00	204.75	455.00
Разом:	218.32		10919.68	216.72	10921.28
депозит відсотки					
Рахунки	Залишок на 01.01.2023		Приб.	Вибуло	Залишок на 01.01.2024
205 деп/від	0.00	2210	159290.22	124343.97	34946.25
Разом:	0.00		159290.22	124343.97	34946.25
3726225.52		13144632.84		12099042.72	4771815.64

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена
фінансова звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
			01.01.2023
Підприємство	Комунальне некомерційне підприємство Миколаївської міської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 5»	за ЄДРПОУ	35512883
Територія	місто Миколаїв, вул. Ігоря Бедзая, буд. 78	за КАТОТТГ ¹	UA480601500
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне організація (установа, заклад)	за КОПФГ	10035747
			430
Вид економічної діяльності	Діяльність лікарських закладів	за КВЕД	86.21
Середня кількість працівників, осіб	130		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон			
вулиця Ігоря Бедзая, буд. 78, м. Миколаїв, тел.46-46			

1. Баланс
на 31.12 2022 р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1868.6	1868.6
первісна вартість	1001	1868.6	1868.6
накопичена амортизація	1002	0.0	0.0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	89.2	109.4
Основні засоби:	1010	16498.2	15877.4
первісна вартість	1011	22179.5	22587.4
знос	1012	5681.3	6710.0
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	18456.0	17855.4
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2329.7	3726.2
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	45.1	

Продовження додатку Г

1	2	3	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	26.8	0.5
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	5803.4	15260.8
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	8205.0	18987.5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	26661.0	36842.9

Пасив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8056.9	8056.9
Додатковий капітал	1410	7942.8	7727.6
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7719.7	17549.2
Неоплачений капітал	1425	(8056.9)	(8056.9)
Усього за розділом I	1495	15662.5	25276.8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	1129.8	2199.0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	4.8	4.6
розрахунками з бюджетом	1620	5.8	
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630	21.6	
Доходи майбутніх періодів	1665	9836.5	9361.6
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	9868.7	9366.2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	26661.0	36842.9

Продовження додатку Г

2. Звіт про фінансові результати
за 2023 р.

Форма N 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	45926.3	38476.9
Інші операційні доходи	2120	3800.4	7528.6
Інші доходи	2240	1085.7	1008.3
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	50812.4	47013.8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	33438.3	29782.3
Інші операційні витрати	2180	6458.7	10174.6
Інші витрати	2270	1085.9	1008.3
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	40982.9	40965.2
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	9829.5	6048.6
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	9829.5	6048.6

Керівник

(підпис)

. Петрова Г.В.
(ініціали,
прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

. Кяршіс І.Ю.
(ініціали,
прізвище)

Оборотно-сальдова відомість "КНП ММР "ЦПМСД №5""

За рахунками: 201, 202, 203, 205, 207, 209, 221

Період: 1 - 31 Травня 2023 р.

16.06.2023 16:19:04 [Master.TRBAL.S015]

к/р	к/р	к/р	к/р	к/р	к/р	к/р	к/р	к/р	Кількість			Сума		
									на початок	прихід	витрата	на кінець	приходу	на початок
20	203	АСТ №	Руденко О.М. (Бензин А-95	НСЗУ	Предме	Л	15.2000	60.0000	60.8000	14.4000	3 180.00	805.60	3 222.40	763.20
20	203	ДП	Маслянка В.В. (Бензин А-95	НСЗУ	Предме	Л	2.6000			2.6000		135.20		135.20
20	203	ДП	Чимбір М.А. (Бензин А-95	НСЗУ	Предме	Л	20.4000	120.0000	127.3000	13.1000	6 360.00	1 060.80	6 739.60	681.20
20	203	ДП	Головін О.А. (Бензин А-95	НСЗУ	Предме	Л	465.0000	915.0000	180.0000	1 200.0000	40 260.00	24 645.00	9 540.00	55 365.00
20	203	ДП	Головін О.А. (Дизпаливо Energe	НСЗУ	Предме	Л	158.0000		15.6000	142.4000		7 584.00	748.80	6 835.20
							661.2			1372.5		34230.6		63779.8

Відповідальний

Бухгалтер

Окунь Т.С.

Тал. Бухгалтер

Коринь Ф.Ю.

Продовження додатку Д

Оборотно-сальдова відомість

За рахунками: 201, 202, 203, 205, 207, 209, 221

Період: 1 - 31 Березня 2023 р.

07.04.2023 12:08:49 [Master.TRBAL.S015]

Хр./Бр./Хр./Підр	Таб.№	ТМЦ	Фонд	КЕКВ	ОВ	Кількість		Сума	
						на початок	на кінець	приход	на кінець
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Смарт А з нейтр.смаком (т.п.Місний 6	Продукти ШТ			12.0000	2.0000	63 331.20	10 555.20
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 3 Концентрат (т.п.19. Місний 6	Продукти ШТ			2.0000	2.0000	7 689.60	7 689.60
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Смарт 2 з нейтр.смаком (т.п.Місний 6	Продукти ШТ			2.0000	2.0000	10 555.20	10 555.20
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 2 Енергет.жон. дит. від	Місний 6	Продукти ун		7.0000	7.0000	12 293.40	12 293.40
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Смарт 1 з нейтральним смаком	Місний 6	Продукти БАН		7.0000	7.0000	36 943.20	36 943.20
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 3 Концентрат банка 500г д	Місний 6	Продукти ун		4.0000	4.0000	15 199.92	15 199.92
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 3 Концентрат банка 500г д	Місний 6	Продукти БАН		24.0000	12.0000	85 204.80	42 602.40
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 2 Енергет. 101160216 (29.С	Місний 6	Продукти БАН		19.0000	19.0000	28 403.10	28 403.10
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 3 Концентрат : 101160212 (С	Місний 6	Продукти БАН		16.0000	16.0000	52 368.96	52 368.96
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 3 Концентрат : 101160212 (С	Місний 6	Продукти БАН		6.0000	6.0000	672.00	672.00
20 201	Керів. Тищенко Є.І.Х.п.Ісфс	Нутри 3 Концентрат : 101160212 (С	Місний 6	Продукти БАН		150.0000	150.0000	22 500.00	22 500.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	22.0000	22.0000	7 700.00	7 700.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	51.0000	51.0000	1 785.00	1 785.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	33.0000	33.0000	7 227.00	7 227.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	19.0000	19.0000	2 166.00	2 166.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	16.0000	16.0000	3 690.00	3 690.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	6.0000	6.0000	210.00	210.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	4.0000	4.0000	100.00	100.00
20 201	ДП	Прихода Т.І. дит. харчування	Апандо Місн 600 д	Благодійн	Продукти ШТ	20.0000	20.0000	3 000.00	3 000.00
						337 857.38			229 235.78

Висновок

Керів. Тищенко Т.Р. *Т.Р.*
 Тел. бухгалтер Керів. Тищенко Т.Р. *Т.Р.*

Оборотно-сальдова відомість "КНП ММР "ЦПМСД №5""

Рахунок: 483

Період: 1 Січня - 31 Грудня 2023 р.

19.03.2024 16:38:39 [Master:TRBAL5002]

№	Аналітика	Обл. ін рахунок рег.	Тип рахову	Бал ОВ	Сальдо початкове		Дебет	Кредит	Сальдо кінцеве	
					Кт	Дт			Дт	Кт
1	Продукти, матеріали, обладнання та інвентар	БО	Пасивний	ГРН	59 626,72		32 600,34	57 781,45		84 719,83
1	Медикаменти та перес/суволий матеріали	БО	Пасивний	ГРН	1 064 105,26		8 782 786,98	9 623 963,60		1 905 341,88
1	Продукти харчування	БО	Пасивний	ГРН	46 742,00		345 606,71	639 296,28		335 431,57
1	Продукти, матеріали, обладнання та інвентар	БО	Пасивний	ГРН			1 139,90	30 455,50		29 315,60
1	Медикаменти та перес/суволий матеріали	БО	Пасивний	ГРН			146 651,43	501 607,11		355 105,60
1	Продукти, матеріали, обладнання та інвентар	БО	Пасивний	ГРН			45 000,00	45 000,00		
					1 170 473,98					
							2 710 994,56			

Головний бухгалтер

Звіт про використання бензину та диз. палива
по КНП ММР "Центр первинної медико - санітарної допомоги №5"

рахунок 203

	Станом на 01.05.2023			Приход			Расход			Станом на 01.06.2023		
	кол-во	цена	сума	кол-во	цена	сума	кол-во	цена	сума	кол-во	цена	сума
Бензин А-95 (НСЗУ)	465.00		24645.00	915.00		40260.00	180.00		9540.00	1200.00		55365.00
РАЗОМ	465		24645.00			40260.00	180.00		9540.00	1200		55365.00
Руденко О.М. (А95)(НСЗУ)	15.20		805.60	60.00		3180.00	60.80		3222.40	14.40		763.20
Чимбір М.А. (А95) (НСЗУ)	11.50		598.00	120.00		6360.00	127.30		6739.60	4.20		218.40
авто ВЕ 12 48 СА	8.90		462.80							8.90		462.80
генератор Маслянка В.В.	2.60		135.20							2.60		135.20
			2001.60			9540.00			9962.00			1579.60
РАЗОМ	38.20		2001.60				188.10		9962.00	30.10		1579.60
ВСЬОГО	503.20		26646.60				188.10		9962.00	1230.10		56944.60

Н
Н
Н
Г

	Станом на 01.05.2023			Приход			Расход			Станом на 01.06.2023		
	кол-во	цена	сума	кол-во	цена	сума	кол-во	цена	сума	кол-во	цена	сума
Диз.паливо	140.00		6720.00				20.00		960.00	120.00		5760.00
РАЗОМ	0.00		6720.00			0.00						5760.00
Головін О.А. ВЕ 14 13 НА	18.00		864.00	20.00		960.00	15.60		748.80	22.40		1075.20
ВСЬОГО	158.00		7584.00				15.60		748.80			6835.20

Виконавець

Жеранець Т.Р.

ДОГОВІР № 29

безоплатного користування майном (позички)

м. Миколаїв

«25» 05 2023р.

КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5» в особі в.о. директора Петрової Ганни Володимирівни, що діє на підставі Статуту, (далі – Позичкодавець), з однієї сторони, та

Кротовська Віолетта Олександрівна паспорт 19830305-10921 вид. Миколаївської обл. 18.02.20220 р ІПН 3037924389 що діє на підставі (надалі – Користувач,) що з іншої сторони, попередньо ознайомлені з вимогами цивільного законодавства України щодо укладання, виконання договорів та недійсності правочинів, діючи добровільно, розуміючи значення своїх дій та їх правові наслідки, уклали цей договір (надалі – Договір) про наведене нижче:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Позичкодавець передає в безоплатне тимчасове користування Користувачу інвалідний візок (надалі – Майно) у кількості 1(одн.), а останній зобов'язується повернути те саме майно.

1.2. Перелік, вартість та характеристики майна, що передається в користування за цим договором згідно Акту приймання-передачі від 25.05.23р. р. № 29, який є невід'ємною частиною цього Договору.

2. УМОВИ ПЕРЕДАЧІ МАЙНА.

- 2.1. Підписання Договору засвідчує факт передачі Майна Позичкодавцем Користувачу.
- 2.2. Передача Майна в користування не тягне за собою виникнення у Користувача права власності на це Майно.
- 2.3. У разі припинення цього Договору Майно повертається Позичкодавцю. Майно вважається поверненим Позичкодавцю з моменту підписання сторонами акта приймання-передачі.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

- 3.1. Користувач зобов'язується:
 - 3.1.1. Використовувати Майно відповідно до його призначення та умов цього Договору.
 - 3.1.2. Забезпечити збереження Майна, запобігати його знищенню, пошкодженню і псуванню.
 - 3.1.3. Відповідати за шкоду, завдану Позичкодавцю.
 - 3.1.4. Не передавати без відома та згоди Позичкодавця Майно у користування іншим особам.
 - 3.1.5. В присутності Позичкодавця перевірити стан Майна у момент його приймання. У разі невиконання цього обов'язку буде вважатись, що Майно передане Користувачу в належному стані.
 - 3.1.6. У разі припинення Договору повернути Позичкодавцеві Майно у належному стані, не гіршому ніж на момент передачі його в користування, з врахуванням нормального фізичного зносу, та відшкодувати Наймодавцеві збитки у разі погіршення стану або втрати (повної або часткової) Майна.
- 3.2. Користувач має право:
 - 3.2.1. Використовувати Майно відповідно до його призначення та умов цього Договору.
 - 3.2.2. Розірвати Договір достроково, попередивши про це Позичкодавця не менше ніж за три календарних дні.
- 3.3. Позичкодавець має право:
 - 3.3.1. Вимагати від Користувача належного виконання умов цього Договору.
 - 3.3.2. Розірвати Договір достроково, попередивши про це Користувача не менше ніж за три календарних дні та вимагати повернення Майна.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН І ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

- 4.1. За невиконання чи неналежне виконання умов цього Договору сторони несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України.
- 4.2. У разі заподіяння Користувачем шкоди і збитків Позичкодавцеві він зобов'язаний відшкодувати їх у повному обсязі.
- 4.3. Ризики щодо Майна за час його користування несе Користувач.
- 4.4. У разі неповернення Майна у строк, втрати, знищення Майна або повернення Майна із суттєвими пошкодженнями або недоліками Позичкодавець має право вимагати від Користувача стягнення збитків у розмірі вартості Майна, визначеної у додатку № 1 до цього Договору.
- 4.5. Усі спори, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами. Якщо відповідний спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору відповідно до чинного законодавства України.

5. СТРОК, УМОВИ ЗМІНИ ТА ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ.

- 5.1. Цей Договір укладено строком на _____ з дня його підписання сторонами. Кожна зі сторін вправі відмовитися від Договору в будь-який час, попередивши про це в письмовій формі іншу сторону за три календарних дні.
- 5.2. Зміни і доповнення до цього Договору допускаються за взаємної згоди сторін.
- 5.3. Взаємовідносини сторін, не врегульовані цим Договором, регулюються чинним законодавством України.
- 5.4. Майно вважається поверненим Позичкодавцю Користувачем з моменту підписання сторонами акта приймання-передачі.
- 5.5. Цей Договір укладено в 2-х (двох) примірниках для кожної сторони, кожен з яких має однакову юридичну силу.

6. МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ І РЕКВІЗИТИ СТОРІН

Позичкодавець:

КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5»

вул. Чкалова 78, м. Миколаїв, 54055
Миколаївське РУ АТ КБ «Приватбанк»
МФО 326610
UA353052990000026005041701935
ЄДРПОУ 35512883
ПІН 355128814033

Г.В.Петрова

Користувач:

Кротовська Віолетта
Олександрівна
05.03.1983р
Паспорт 19830305-10921
Вид 18.02.2020 в
Миколаївській обл.
ПІН 3037924389
Місце реєстрації:
м.Миколаїв
вул.. Силікатна буд.269 кв 12

/Кротовська В.О.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Фізична особа

 /Кротовська В.О.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.О. Директора

Г.В.Петрова

АКТ № 29

приймання-передачі

м.Миколаїв

25.05 2023р.

КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5» у подальшому «Позичкодавець», в особі в. о. директора Петрової Ганни Володимирівни, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та Фізична особа Кротовська В.О. 05.03.1983р.н паспорт 19830305-10921 виданий в Миколаївській області 18.02.2020р . ІПН 3037924389 названий у подальшому «Користувач», з іншої сторони, уклали цей Акт приймання-передачі відповідно до Договору зберігання № 29 від 25.05.23 про наступне:

1. Позичкодавець передає, а Користувач приймає у користування наступне майно:

№з/п	Найменування	Од.вим.	К-ть	Ціна за од.(грн)	Сума (грн)
1	Інвалідний візок	шт	1	1200,00	1200,00
	Разом				1200,00

Сума Одна тис двісті грн. 00 коп.

2. Майно передане повністю відповідно до умов зазначеного вище Договору, зауважень до якості і кількості майна немає.
3. Даний акт складено у двох автентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, - по одному для кожної із Сторін.

Майно передав:

Від Позичкодавця:

В.о. директора Г.В.Петрова

М.В.О. _____ Л.А.Охрімова

Майно прийняв:

Від Користувача:

Фізична особа /Кротовська В.О.

В іст відео відеоприпису...

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Фізична особа

АКТ

повернення

м. Миколаїв

« 01 » 06 2023р.

КНП ММР «Центр первинної медико-санітарної допомоги №5» у подальшому «Власник», в особі в.о. директора Петрової Ганни Володимирівни, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та Фізична особа Кривошея Віталія Івановича

паш. 19830305 - 10921 в м. М. обл. 18.02. 2023р. до № 353494 389

названий у подальшому «Зберігач», з іншої сторони, уклали цей Акт приймання-передачі відповідно до Договору зберігання № 29 від 25.05.2023 р. про наступне:

1. Власник приймає, а Зберігач повертає наступне майно:

№з/п	Найменування	Од.вим.	К-ть	Ціна за од. (грн)	Сума (грн)
1	Інформаційний Акт	шт	1	1000,00	1000,00

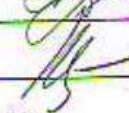
Сума: Одна тис. рівних грн. 00коп

Майно передане повністю відповідно до умов зазначеного вище Договору, зауважень до якості і кількості майна немає.

2. Даний акт складено у двох автентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, - по одному для кожної із Сторін.

Майно приймає:

Від Власника:

Власник Г.В.ПетроваМ.В.О. Л.А.Охрімова

Майно передає:

Від Зберігача:

Фізична особа

Тел. _____

Комунальне некомерційне підприємство Миколаївської
міської ради "Центр первинної медико-санітарної допомоги
№5"

(установи)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 3 5 5 1 2 8 8 3

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
17 червня 2015 року № 572

ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНИЙ ОПИС

запасів

"03" жовтня 2023 року
(дата складання)

На підставі розпорядчого документа № 35-л від 02.01. 2023р (зі змінами) № 194-л 28.09.2023р виконано зняття фактичних залишків запасів, які
обліковуються на субрахунку(ах) 221 та зберігаються Інформаційно аналітичний кабінет
(місце знаходження)

станом на "02" жовтня 2023 року.

Розписка

До початку проведення інвентаризації всі видаткові та прибуткові документи на матеріальні цінності здано в бухгалтерську службу і всі матеріальні
цінності, що наявні на моє відповідальність, оприбутковано, а ті, що вибули, списано.

Матеріально-відповідальна особа :

Статистик медичний

(посада)

Сологуб Г.В.

(підпис, прізвище)

Інвентаризація: розпочата «03» 10 2023 року.

закінчена «03» 10 2023 року.

¹ Склад (комера), його (її) фактичне місцезнаходження.

При інвентаризації встановлено таке:

№ з/п	Рахунок, субрахунок	Матеріальні цінності		Одиниця виміру	Фактична наявність			За даними бухгалтерського обліку ²			Інші відомості
		найменування, вид, сорт, група	номенклатурний номер (за наявності)		кількість	вартість	сума	кількість	вартість	сума	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	221	Накопичувач 16GB (флешка)	2101000000000732	шт	1	160,00	160,00	1	160,000000	160,00	
Разом		X	X	X				1		160,00	

Разом за описом: а) кількість порядкових номерів ОДИН
(прописом)

б) загальна кількість одиниць (фактично) один
(прописом)

в) вартість фактична Висо шістьдесять грн 00 коп
(прописом)

г) загальна кількість одиниць за даними бухгалтерського обліку ОДИН
(прописом)

г) вартість за даними бухгалтерського обліку сто шістьдесять грн 00 коп.
(прописом)

Голова комісії	В.о. медичного директора (посада)	<u>[Підпис]</u> (підпис)	Скрипник А.М. (ініціал, прізвище)
Члени комісії	Бухгалтер (посада)	<u>[Підпис]</u> (підпис)	Кернус Т.С. (ініціал, прізвище)
	Бухгалтер (посада)	<u>[Підпис]</u> (підпис)	Ткаченко Т.О. (ініціал, прізвище)
	секретар (посада)	<u>[Підпис]</u> (підпис)	Рубчинська Т.І. (ініціал, прізвище)
	Інспектор з калів	<u>[Підпис]</u> (підпис)	Беляєва З.Г.

Усі цінності, поійменовані в даному інвентаризаційному описі з № 1 до № 1, перенірено комісією в натурі в моїй присутності та внесено в опис. У зв'язку з цим претензій до інвентаризаційної комісії не маю. Цінності, перелічені в описі, знаходяться на моєму відповідальному зберіганні.
Матеріально відповідальна особа:

«03» травня 2023 року. [Підпис]
(підпис)

Інформацію за даними бухгалтерського обліку вніс:
Бурлаш
(посада)

Вказані в цьому описі дані перевірів:
«03» травня 2023 року. [Підпис]
(підпис)

Бурлаш
(посада)

Скрипник Т.П.
(ініціал, прізвище)

² Гриви 9-10 заповнюються бухгалтерською службою.